

Afgørelser – Reg. nr.: 05591.01

Fredningen vedrører: Lild Strandkær

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 12-08-1977

Fredningsnævnet 25-11-1972

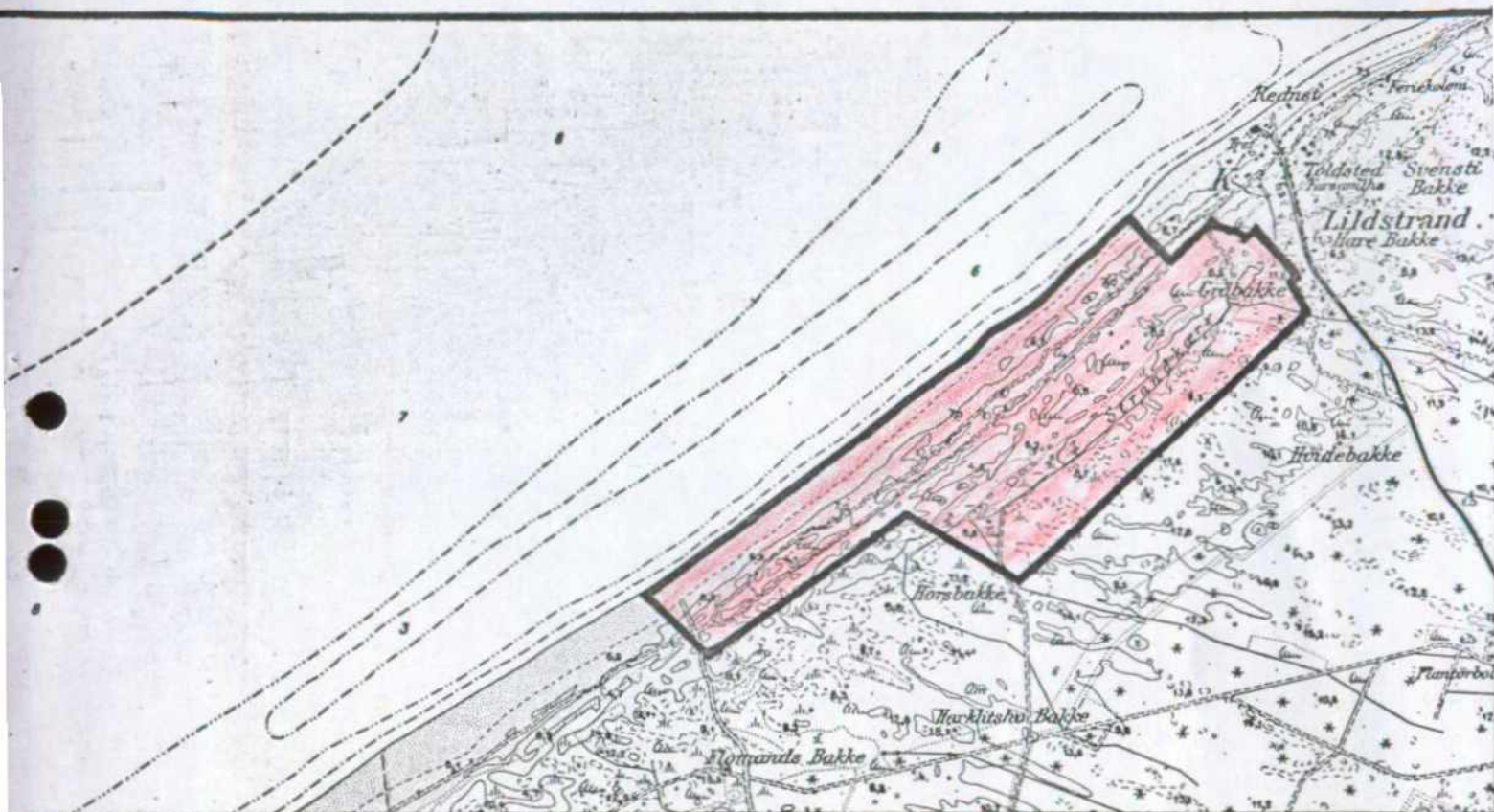
Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET >

Lokalitet : Lild Strandkær.

Kommune : Hanstholm.

1:25.000 - 1117 II NØ

J.nr. : 303-1500/65,
303-6/73.

Fr.nr. : P. 5 - 300 Fr. 10.

Areal : 122 ha.
NB: Overlapper
300 Fr. 2 med 26,7 haFredet: FNK 25-11-72
OFN-stadfæstelse 6-6-73.Formål : Sikring af klitløse med vegetation af naturvidenskabelig
interesse.

Indhold : Der henvises til FNK side 28-30.

Ejer : Staten og private.

Påtaleret : Fredningsnævnet, Danmarks Naturfredningsforening og
Fredningsplanudvalget.

12/8-77

U D S K R I F T

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL

År 1977, den 12. august , afsagde overfredningsnævnet følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 2180/72 om fredning af arealer ved Lild Strandkær i Hanstholm kommune.

I. Fredningsnævnets kendelse af 25/11 1972 i hovedtræk.1. Sagens naturvidenskabelige og øvrige fredningsmæssige baggrund. Sagens gang for fredningsnævnet til og med året 1969.

Ved den af fredningsnævnet for Viborg amts nordlige fredningskreds afsagte kendelse er fredet et areal på ca. 122 ha tilhørende 6 ejere. For så vidt angår 5 ejendomme forelå forlig om fredning uden erstatning - lb.nr. 1, tilhørende statsskovbrug, på ca. 27 ha samt lb.nr. 3-4 og 7-3, omfattende tilsammen godt 2 ha tilhørende en række private ejere. Det resterende fredede areal, godt 93 ha, hvorpå strandkæret ligger, tilhører direktør Kaj Wøldike Schmidt, Øster Bisholt, 8700 Horsens, sagens lb.nr. 2. Fredningsnævnet tilkendte den pågældende 43.045 kr., jfr. nedenfor under 3, hvilken afgørelse indbragtes for overfredningsnævnet ved ejerens advokat, lrs. Bjarne Johnsen, Viborg, med påstand om større erstatning.

Fredningssagen er rejst efter påstand af Danmarks Naturfredningsforening, i hvis fredningsforslag der findes følgende beskrivelse af området:

"Søen vest for Lildstrand udfylder den dybeste del af en

langstrakt lavning, der løber parallelt med kysten kun adskilt fra denne ved den brede strandvoldsdannelse, hvorpå yderste klitrække ligger.

Den har mange træk fælles med de øvrige søer af samme oprindelse langs Skageraks sydkyst, den eneste strækning af den jydsk klitkyst, som forløber så nær parallelt med den fremherskende vindretning, at denne søtype kan opstå. Imidlertid har den en for søer af denne oprindelse usædvanlig dybde, og dette betyder dels, at den har en længere levealder end flertallet af disse søer, dels at vilkårene for plante- og dyrelivet er betydeligt mere varierede.

Tilgroningen af søen foregår fra vestenden, hvor vandbevægelsen under storm er mindst, og den lavvandede vestlige del har størst lighed med de øvrige søer langs kysten. Herfra videre mod vest møder man i den lange smalle lavning en overordentlig klar trinfølge af forskellige plantesamfund fra sump-padderokkens og til klitengens. Østpå sker der tilsvarende forandringer med søens tiltagende dybde, og der træffes her, især langs sydbredden hen mod den lille odde, der danner østgrænsen for den dybe del af søen, en sjældent ejendommelig flora. Den lille med bregnerne beslægtede plante pilledrager (*Pilularia pilulifera*), der ganske mangler i store dele af Danmark og er sjælden selv i Vestjylland, hvor den har sine fleste voksesteder, vokser her tæt og enerådende i en bred zone langs vandkanten. Oven for vandet er der på mindre områder en ejendommelig ganske lav vegetation af mosser og halvmosser og ganske små blomsterplanter. Ellers træffes bag pilledrager-bæltet et samfund af planter karakteristiske for fugtige hedelavninger, men med et indslag af lyngmosens arter. Spædmælkkurt (*Polygala serpyllifolia*), der her i landet kun findes i Jylland og på denne type af lokaliteter - når bortses fra en afvigende varietet, der vokser ved Rødby på Lolland - forekommer her i rigelig mængde. Uden for pilledrager-zonen følger oftest almindelig sumpstrå (*Heleocharis palustris*) og derpå strandbo (*Littorelle uniflora*), hvis små rosetter er helt vanddækkede. Nogle steder optræder også den lige så lave og ganske spæde nålesumpstrå (*Heleocharis acicularis*) foruden mindre mængder af tvepibet lobelie (*Lobelia dortmanna*). Endnu længere ude følger en åben bevoksning af dynd-padderokke (*Equisetum limosum*), og uden for disse plantebælter, på det dybere vand, har bunden kun en spredt plantevækst. Bladene af vand-pileurt (*Polygonum amphibium*) flyder her og der i vandoverfladen; ellers er der kun undervandsarter, overvejende græs-vandaks (*Potamogeton gramineus*). Dybden er tilstrækkelig stor til, at søen både rummer gedder og ål foruden store ferskvandsmuslinger.

Alle de nævnte planter er små eller middelstore; men går man herfra vestpå, møder man en gradvis tættere og højere vegetation. Dynd-padderokken dækker udstrakte flader; det samme gør tagrør (*Phragmites communis*) og længst mod vest kommer også blågrøn kogleaks (*Scirpus tabernaemontani*). Der er overalt blankt vand mellem rørene, ofte med rigeligt af gul åkande (*Nuphar luteum*).

Lige ved vestbredden, hvor der munder en ubetydelig bæk, er der en lille smule vældpræg med vældmos (*Philonotis fontane*) og vibefedt (*Pinguicula vulgaris*). Iøvrigt udfyldes dalen nærmest søen af en våd eng, hvor arter som tosnablet star (*Carex inflata*) og eng-troldurt (*Pedicularis palustris*) spiller en vigtig rolle. Derefter ændres karakteren gradvis

mod tørrere engtyper. I stedet for tosnablet star bliver almindelig star (*Carex stolonifera*) dominerende, og spæd øjentrøst (*euphrasia tenuis*) afløser på samme måde den på den vådere eng voksende nordisk øjentrøst (*euphrasia borealis*), en art, der er specielt knyttet til sådanne klitlavninger og ikke vokser i andre egne af landet end nord- og vestjylland.

Efter denne type følger områder med de almindelig klitlavningers præg, og herefter lukkes sænkningen af tørre klitter."

Om de naturvidenskabelige forhold hedder det endvidere senere i kendelsen, at en amatørbotaniker i søen har fundet vandplanten, liden najade (*naja flexilis*), som hidtil kun har været kendt fra et enkelt dansk voksested, nemlig Filsø, hvor planten tilmed er truet på grund af de ændringer, der foregår efter udtørringen af en del af søen.

Om kulturforholdene ved søens østende - op til bebyggelsen i Lildstrand - hedder det:

"Disse (d.v.s. søens nærmeste omgivelser) udnyttes som fåregræsning og vil fortsat kunne udnyttes på denne måde. Kun nærmest søens østende ligger der et lille areal, på hvilket der ved besigtigelsen dyrkedes kartofler. Denne østlige ende er tillige det eneste sted, hvor klitplantagen nærmer sig til søen. Tilplantningen eller den samtidig foretagne udgrøftning af det tilplantede areal har bevirket en kendelig sænkning af søens vandspejl. Det er derfor af vigtighed at friholde resten af arealet nærmest søens sydbred. Udledning af grøfte- eller dræningsvand i søen vil kunne forandre dens karakter i betydelig grad, og det samme gælder underjordisk tilstrømning af vand fra gødet jord samt naturligvis endnu mere tilledning af spildevand. En således forårsaget ændring af vandets karakter vil manifestere sig over hele søen, ikke blot der, hvor tilledningen finder sted, og med henblik på den østligste ende af søen er servitutforslaget derfor udformet således, at fredningen vil bevirke en isolering af søen fra den dyrkede, beplantede eller bebyggede jord."

Fredningssagen rejstes i 1964, for direktør Wøldike Schmidts ejendom for et noget mindre område, end sagen senere kom til at omfatte, men i søens østende for et lidt større område, end det der sluttelig blev resultatet. Når arealerne i østenden senere kunne begrænses, skyldes det, at det blev konstateret, at strandkæret ikke strækker sig så langt mod øst som vist på matrikelkortet. Herved udgik størsteparten af matr.nr. 2 ah, 4 d og 4 i, Lund og Bjerget byer, medens matr.nr. 4 ad, 4 ae og 4 ao sammesteds (tilhørende lodsejerne 5 og 6) helt udgik af forslaget.

Efter et i september 1966 afholdt lodsejermøde udsattes fredningssagen, navnlig til overvejelse af de byplanmæssige problemer for Lildstrand, herunder især om der i forbindelse med en fredning vest for bebyggelsen eventuelt kunne forventes tilslutning til en udvidelse af et sommerhusområde øst for byen omfattende nogle af de af staten ejede arealer. I forbindelse hermed skulle overvejes et eventuelt magelæg mellem staten som ejer af arealerne øst for byen og de Schmidt'ske arealer vest for bebyggelsen.

Da forhandlingerne trak ud, henstillede fredningsplanudvalget for de daværende Hjørring og Thisted amter i 1969, at fredningssagen bragtes til afslutning, idet man samtidig fandt, at den verserende sag om fredning af klitsøen "Strandkær" med omgivende arealer blev udvidet til at omfatte arealet beliggende mellem fredningssagens oprindelige nordgrænse og havet, idet man fra udvalgets side, såvel af landskabelige som planmæssige hensyn lagde stor vægt på spørgsmålet om arrondering af de statsjede naturarealer i området. En endelig påstand fremkom ved skrivelse af 23. februar 1970.

2. Hovedindholdet af fredningsnævnets møde med lodsejerne m.fl. den 6. marts 1970.

Lb.nr. 1, staten - matr.nr. 9 i, Lund og Bjerget byer, areal under fredningspåstanden ca. 26,7 ha, hvoraf hovedparten er omfattet af bestemmelserne om sø- og skovbyggelinie. Klitdirektoratets repræsentant erklærede, at man fra statens side var indforstået med, at arealet blev fredet i overensstemmelse med servitutforslaget uden erstatning. Ejer er nu skovstyrelsen.

Lb.nr. 2, direktør Kaj Wøldike Schmidt - matr.nr. 2 c, 9o b, 13 e og 14 ay til og med 14 br, Lund og Bjerget byer, samt umatrikuleret areal langs kysten - areal under fredningspåstanden ialt ca. 93 ha, heraf sandflugtsfredetareal inklusive det umatrikulerede areal ialt ca. 39,3 ha, og omfattet af søbyggelinie ca. 21,5 ha. Selve strandkæret udgør ca. 5,8 ha i det væsentlige på denne ejendom.

Sagen udsattes påny på spørgsmålet om eventuelt at få gennemført et vist magelæg.

For de følgende ejendomme - ved søens østende - kom fredningsgrænsen til at forløbe således, at den faldt sammen med vestgrænsen for de arealer, der er omfattet af kommunens dispositionsplan for bebyggelse i Lildstrandområdet.

Lb.nr. 3, fru Hanne Kokkin, Vedbæk - matr.nr. 2 ah, Lund og Bjerget byer, fredet areal ca. 0,5 ha, i sin helhed beliggende indenfor såvel sø- som skovbyggelinie.

Lb.nr. 4, fru Sofie Myrup, Esbjerg, og fru Mary Tværgaard Godiksen, Lund pr. Frøstrup - matr.nr. 4 d, Lund og Bjerget byer, fredet areal ca. 0,1 ha, i det hele beliggende indenfor såvel sø- som skovbyggelinie.

Lb.nr. 5 og 6 er udgået af sagen.

Lb.nr. 7, fru Maren Kollerup, Lildstrand - matr.nr. 4 h, Lund og Bjerget byer, fredet areal ca. 0,5 ha, beliggende indenfor sø- og skovbyggelinie.

Lb.nr. 8, civilingeniør J. Birk Lauridsen, Hørret, 8320 Mårslet, og ingeniør Niels Krog, Højen 5, Brabrand, i lige sameje - matr.nr. 4 i, Lund og Bjerget byer, fredet areal ca. 1,1 ha, i det hele beliggende indenfor såvel sø- som skovbyggelinie.

For ejendommene lb.nr. 3-4 og 7-8 aftaltes fredning uden erstatning, idet fredningsnævnet samtidig tilkendegav, at det ville meddele dispensation fra såvel sø- som skovbyggelinien for så vidt angår arealerne uden for fredningsforslaget, således at eventuel bebyggelse af disse arealer, der er omfattet af kommunens byplan, herefter alene forudsætter tilladelse fra bygningsmyndighederne.

På samme møde begærede naturfredningsforeningens og fredningsplanudvalgets repræsentanter fredningspåstanden udvidet med påstand om, at der i kendelsen afsattes et beløb til rørlægning m.m. af det eksisterende regnvandsafløb fra søens østlige ende mod havet. Baggrunden herfor var, at såvel flere beboere i Lildstrand som fiskeriforeningen og Borgerforeningen havde rejst krav om en sådan rørlægning, der vil være nødvendig af hensyn til servitutforslagets bestemmelse om, at en ændring af vandstanden i søen ikke må finde sted.

3. Resultatet af fredningsnævnets behandling.

Efter at fredningsnævnet var blevet orienteret om, at forhandlingerne mellem statens klivæsen (nu skovstyrelsen) og sagens lb.nr. 2, direktør Kaj Wøldike Schmidt, var endt uden resultat, optog nævnet sagen til kendelse. Med lb.nr. 2 kunne ikke opnås forlig.

De for arealerne fastsatte fredningsbestemmelser tilsigter at bevare den nuværende tilstand i og omkring Strandkæret. Bestemmelserne er gengivet nedenfor under III.

For lb.nr. 2, direktør K. W. Schmidts vedkommende var der fremsat krav om en erstatning på godt 2 mill.kr., baseret væsentligst på påstået mistet udstykningsmulighed til sommerhuse, hvorved er henvist bl.a. til den i 1933 stedfundne udstykning af lodderne 14 az til og med 14 br (ialt 20 lodder) samt til en iøvrigt i 1964 udarbejdet udstykningsplan. Fredningsnævnet fastsatte erstatningen til 43.045 kr. svarende til 200 kr. pr. ha, der i forvejen er undergivet sandflugtsfredning, 500 kr. pr. ha beliggende indenfor sø- og skovbyggelinier og 1.000 kr. pr. ha for arealer uden disse begrænsninger. For vej- og søarealer ydedes ikke erstatning.

II. Overfredningsnævnets behandling af fredningssagen.

Overfredningsnævnet afholdt besigtigelse og forhandlingsmøde med den ankende og repræsentanter for Danmarks Naturfredningsforening samt vedkommende offentlige myndigheder den 8. maj 1973.

Gennem de år, fredningssagen har verseret, har spørgsmålet om raltagning gentagne gange været drøftet, og fredningsnævnet har herom truffet flere tidsbegrænsede afgørelser. Spørgsmålet rejstes påny under overfredningsnævnets møde, men det udtaltes fra nævnets side, at dette ikke bør afgøres af naturfredningsmyndighederne, men i henhold til kystfredningsloven.

Overfredningsnævnet tilkendegav, at det havde besluttet at stadfæste fredningsnævnets kendelse, men da der påny - fra direktør Kaj Wøldike Schmidts side - var rejst spørgsmål om magelæg, og dette ikke afvistes fra klitvæsenets (skovstyrelsens) repræsentant, udsattes sagen påny herpå.

Da en aftale endnu i 1975 ikke var opnået, forelagde overfredningsnævnet imidlertid i skrivelse af 14. april 1975 sagen for taksationskommissionen med anmodning om at fastsætte erstatningen. - Ved oversendelsen til kommissionen udtalte overfredningsnævnet om forudsætningerne for erstatningsfastsættelsen følgende:

"Overfredningsnævnet ----- skal om myndighedernes formodede stillingtagen på rejsningstidspunkterne anføre, at det må være det daværende Thisted amtsråds stilling som bygnings- og dispensationsmyndighed, der må være af betydning for de arealer, der var omfattet af den oprindelige sagsrejsning i 1963/64, og sammes stilling som zonelovsmyndighed med hensyn til de arealer, der var omfattet af den udvidede påstand i februar 1970. Overfredningsnævnet finder vel, at den ved fredningsnævnets kendelse fastsatte erstatning er for lavt ansat, men har ikke fundet grundlag for at fremsætte forligstilbud."

Taksationskommissionen har ved kendelse af 4. februar 1977 fastsat erstatningen til 100.000 kr.

Et ved fredningsnævnets kendelse tillagt beløb til rørlægning af afløb fra søens østende er udgået, efter at det med fredningsstyrelsen er aftalt, at beløbet afholdes af de ordinære bevillinger som følge af, at den nævnte foranstaltning forudsættes udført af vedkommende arealforvaltende myndighed.

Det er besluttet at tillægge direktør Wøldike Schmidts advokat, lrs. Bjarne Johnsen, Viborg, et beløb af 8.000 kr. i omkostninger.

III. Afgrænsningen af det fredede område - ialt 122 ha - som er vist på det til nærværende kendelse hørende kort, er uændret i forhold til det af fredningsnævnet besluttede.

Fredningsbestemmelserne er sålydende:

1.

Arealerne skal henligge i deres nuværende tilstand, og der må som følge heraf ikke foretages afgravning eller påfyldning, regulering af søbredden, ændring af vandstanden, dræning eller udgrøftning bortset fra den nævnte rørledning, ligesom udledning i søen af vand fra de omliggende ikke fredede arealer ingensinde må finde sted.

2.

Området må ikke opdyrkes eller beplantes, gøres til genstand for tørveskrælning eller på anden måde udsættes for behandling, hvorved den vilde vegetation kan lide skade.

Arealer, der i øjeblikket er under kultur, må dyrkes som hidtil, og allerede tilplantede arealer må fortsat oprettholdes som plantage. Selvsået trævækst skal kunne omhugges ved fredningsmyndighedernes foranstaltning, såfremt ejeren ikke selv ønsker at foretage hugsten.

Afgræsning af udyrkede arealer med får kan fremdeles finde sted, blot fårene ved tøjlr eller hegn holdes borte fra selve søen.

3.

Foranstående bestemmelser skal dog ikke være til hinder for, at der til enhver tid iværksættes de foranstaltninger, som af statens klitvæsen eller sandflugtskommissionen måtte findes påkrævede til sandflugtens bekæmpelse.

4.

Der må fremtidig ikke på arealerne foretages nogen form for bebyggelse, hverken midlertidig eller vedvarende, ligesom der ikke må opstilles boder, skure, master, transformatorstationer, campingvogne, telte eller lignende.

5.

Der pålægges ikke ved nærværende kendelse arealerne særlige bestemmelser om adgang for almenheden; men det forudsættes, at almenheden har adgang til samtlige arealer i det ved den til enhver tid gældende naturfredningslov hjemlede omfang.

6.

Påtaleret i henhold til servitutten tilkommer fredningsnævnet for Viborg amts nordlige fredningskreds, Danmarks Naturfredningsforening og fredningsplanudvalget for Viborg amt.

T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Viborg amts nordlige fredningskreds den 25/11 1972 afsagte kendelse stadfæstes, således at der pålægges de i nedenstående fortegnelse opregnede ejendomme de foran under III fastsatte bestemmelser.

Matr.nr. m.v.	Fredet areal ha	Erstatning kr.
<u>Lb.nr. 1.</u>		
Staten (statsskov- bruget)	26,7	0
9 i, Lund og Bjer- get byer		
<u>Lb.nr. 2.</u>		
Direktør Kaj Wøldike Schmidt, Øster Bisholt, 8700 Horsens.	matr. 78,1870 umatr. 14,9200 ialt 93,1070	100.000
2 <u>c</u> , 90 <u>b</u> , 13 <u>e</u> , 14 <u>ax</u> , 14 <u>ay</u> , 14 <u>az</u> , 14 <u>aæ</u> , 14 <u>aø</u> , 14 <u>ba</u> , 14 <u>bb</u> , 14 <u>bc</u> , 14 <u>bd</u> , 14 <u>be</u> , 14 <u>bf</u> , 14 <u>bg</u> , 14 <u>bh</u> , 14 <u>bi</u> , 14 <u>bk</u> , 14 <u>bl</u> , 14 <u>bm</u> , 14 <u>bn</u> , 14 <u>bo</u> , 14 <u>bp</u> , 14 <u>bq</u> , 14 <u>br</u> , Lund og Bjer- get byer		
<u>Lb.nr. 3.</u>		
Fru Hanne Kokkin, Trontedammen 9, 2950 Vedbæk.		
2 <u>ah</u> , Lund og Bjerget byer	ca. 0,5	0
<u>Lb.nr. 4.</u>		
Fru Sofie Mejrup, Østervinge 3, 6700 Esbjerg, og fru Mary Tværgaard Godiksen, Lund pr. 7741 Frøstrup.		
4 <u>d</u> , Lund og Bjerget byer	ca. 0,1	0

Matr.nr. m.v.	Fredet areal ha	Erstatning kr.
---------------	--------------------	-------------------

Lb.nr. 7.

Fru Maren Kollerup,
Lildstrand,
7741 Frøstrup.

4 h, Lund og Bjerget
byer

ca. 0,5

0

Lb.nr. 8.

Civilingeniør J. Birk
Lauridsen,
Æblehegnet 3,
Hørret, 8320 Mårslet,
og
ingeniør Niels Krog,
Højen 5,
8220 Brabrand.

4 i, Lund og Bjerget byer

ca. 1,1

0

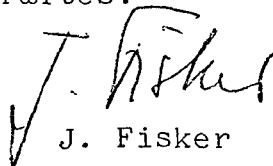
Advokatombkostninger
til advokat Bjarne Johnsen,
Viborg, for repræsentation
af direktør Kaj Wøldike
Schmidt

8.000

 108.000 kr.

Erstatningsbeløbet på 100.000 kr. - forrentet med 8 %
p.a. fra den 25/11 1972 - er udbetalt tillige med omkostningsbe-
løbet. Udgifterne er fordelt med 3/4 på statskassen og 1/4 på
Viborg amtsråd.

Udskriftens rigtighed
bekræftes.

J. Fisker

FREDNINGSNÆVNET >

U D S K R I F T

af

forhandlingsprotokollen for

Fredningsnævnet for Viborg amts nordlige fredningskreds.

År 1972, den 25. november kl. 10 holdt fredningsnævnet for Viborg amts nordlige fredningskreds møde på tinghuset i Vestervig.

Til stede var den fungerende formand, fhv. dommer Aage Bech, Vestervig.

Der foretoges:

Fr. sag nr. 148/63

Fredning af arealer ved Lild
Strandkær, Lild sogn, Vesterhan
Herred, Hanstholm kommune,
Viborg amt.

Formanden bemærkede, at den nedenfor anførte kendelse i udkast havde været forelagt nævnets øvrige medlemmer, det amtsvalgte medlem, vurderingsformand H. Ovesen Nygaard, Kallerup, og det kommunevalgte medlem for Hanstholm kommune, fabrikant M. Svenningsen, Hanstholm.

Det tidligere ordinære medlem for Tømmerby-Lild kommune, gårdejer Ingvard Krogsgaard, Tømmerby Mark, havde deltaget i sagens behandling, indtil kommunesammenlægningen fandt sted.

Herefter afsagdes sålydende

K e n d e l s e :

Ved skrivelse af 3. december 1957 oplyste Danmarks Naturfredningsforening, at foreningen gennem sit naturvidenskabelige udvalg efter aftale med Statsministeriet og Naturfredningsrådet for en del år siden havde iværksat en samlet gennemgang af de udyrkede områder, der ligger indenfor Thisted amts klitareal.

Det fremgår af skrivelserne, at der her findes et stort antal lokaliteter af meget betydelig naturvidenskabelig interesse. De geologiske forhold er særprægede med opragende kalkstensøer omgivet af fladere arealer, som i stenalderen har været havdækkede. Plantevækst og dyreliv er stedvis højst egenartede som følge af de geologiske forhold, og andre omstændigheder, først og fremmest beliggenheden på Jyllands nordvesthjørne med den ringe vindbeskyttelse og den fugtige luft, bidrager yderligere til den naturhistoriske egenart.

Befolkningstætheden er ringe indenfor hovedparten af klitområderne, og på adskillige steder er sjældne typer af dansk natur derfor bevaret i kun lidet kulturpåvirket stand og under sådanne stedlige forhold, at en fredningsmæssig sikring skulle være mulig uden væsentlig gene for egnens erhverv.

Hensigten med den iværksatte gennemgang var især den at konstatere, hvilke af de forskellige særlig interessante lokaliteter der var mindst berørt af kulturindgreb, og hvilke der egnede sig bedst for fredning. Der udfærdigedes en lang liste over velbevarede lokaliteter af de forskellige typer, nordvendte kalkskrænter, kalkkær, klitsøer, hedemoser o.s.v., og indenfor hver enkelt kategori markeredes de få, der var særlig karakteristiske eller som på grund af specielle forhold overhovedet ikke fandt deres lige andetsteds.

Resultatet af en række drøftelser, hvorunder også naturfredningsrådet og klitvæsenet tog stilling til de forskellige en-

keltheder, blev det, at 17 enkeltlokaliteter udtoges som særlig vigtige. Hovedparten af disse kom i første række på grund af sjældne naturforhold; men adskillige af dem var desuden af betydelig landskabelig skønhed, og nogle enkelte medtoges først og fremmest af landskabelige grunde.

Blandt lokaliteterne i højeste klasse var som nr. 7 udpeget Klitsøen vest for Lildstrand, hvilken sag foreningen af rent naturvidenskabelige motiver fandt det ønskeligt at få behandlet inden for længe.

Om arealerne ved klitsøen oplystes det, at hovedparten af disse formentlig ejedes af beboere i Lildstrand, dog med undtagelse af den største parcel, matr. nr. 2c Lund og Bjerget byer, der ejedes af grosserer Gunnar W. Schmidt, Søllerødparken, Holte. Foreningen havde forelagt grundejeren dens ønsker om fredning, hvortil grosserer Schmidt havde svaret, at han gerne så søen og dens omgivelser fredet, men iøvrigt havde i sinde at udstykke jorden til sommerhusbebyggelse og ved fredning af en del af den, ønskede han en betaling svarende til, hvad han ellers kunne få ved salg, skønsmæssigt 5 øre pr. kvadratalen.

Ved fremsendelsen af skrivelsen medsendtes udsnit af målebordsblad, men derimod ingen matrikelkortkopi.

Det af foreningens naturvidenskabelige udvalg under 3. februar 1950 udarbejdede fredningsforslag for klitsøen vest for Lildstrand er sålydende:

Søen vest for Lildstrand udfylder den dybeste del af en langstrakt lavning, der løber parallelt med kysten kun adskilt fra denne ved den brede strandvoldsdannelse, hvorpå yderste klitrække ligger.

Den har mange træk fælles med de øvrige søer af samme oprindelse langs Skageraks sydkyst, den eneste strækning af den jyske klitkyst, som forløber så nær parallelt med den fremher-

skende vindretning, at denne søtype kan opstå. Imidlertid har den en for søer af denne oprindelse usædvanlig dybde, og dette betyder dels, at den har en længere levealder end flertallet af disse søer, dels at vilkårene for plante- og dyrelivet er betydeligt mere varierede.

Tilgroningen af søen foregår fra vestenden, hvor vandbevægelsen under storm er mindst, og den lavvandede vestlige del har størst lighed med de øvrige søer langs kysten. Herfra videre mod vest møder man i den lange smalle lavning en overordentlig klar trinfølge af forskellige plantesamfund fra sumpadderokkens og til klitengens. Østpå sker der tilsvarende forandringer med søens tiltagende dybde, og der træffes her, især langs sydbred- den hen mod den lille odde, der danner østgrænsen for den dybe del af søen, en sjældent ejendommelig flora. Den lille med breg- nerne beslægtede plante pilledrager (*pilularia pilulifera*), der ganske mangler i store dele af Danmark og er sjælden selv i Vest- jylland, hvor den har sine fleste voksesteder, vokser her tæt og enerådende i en bred zone langs vandkanten. Oven for vandet er der på mindre områder en ejendommelig ganske lav vegetation af mosser og halvmosser og ganske små blomsterplanter. Ellers træf- fes bag pilledrager-bæltet et samfund af planter karakteristiske for fugtige hedelavninger, men med et indslag af lyngmosens arter. Spæd mælkurt (*polygala serpyllifolia*), der her i landet kun fin- des i Jylland og på denne type af lokaliteter - når bortses fra en afvigende varietet, der vokser ved Rødby på Lolland - forekom- mer her i rigelig mængde. Uden for pilledrager-zonen følger oftest almindelig sumpstrå (*heleocharis palustris*) og derpå strandbo (*littorella uniflora*), hvis små rosetter er helt vanddækkede. Nog- le steder optræder også den lige så lave og ganske spæde nåle- sumpstrå (*heleocharis acicūlaris*) foruden mindre mængder af tve- pibet lobelie (*lobelie dortmanna*). Endnu længere ude følger en

åben bevoksning af dynd-padderokke (*Equisetum limosum*), og uden for disse plantebælter, på det dybere vand, har bunden kun en spredt plantevækst. Bladene af vand-pileurt (*Polygonum amphibium*) flyder her og der i vandoverfladen; ellers er der kun undervandsarter, overvejende græs-vandaks (*Potamogeton gramineus*). Dybden er tilstrækkelig stor til, at søen både rummer gedder og ål foruden store ferskvandsmuslinger.

Alle de nævnte planter er små eller middelstore; men går man herfra vestpå, møder man en gradvis tættere og højere vegetation. Dynd-padderokken dækker udstrakte flader; det samme gør tagrør (*Phragmites communis*) og længst mod vest kommer også blågrøn kogleaks (*Scirpus tabernaemontani*). Der er overalt blankt vand mellem rørene, ofte med rigeligt af gul åkande (*Nuphar luteum*).

Lige ved vestbredden, hvor der munder en ubetydelig bæk, er der en lille smule vældpræg med vældmos (*Philonotis fontane*) og vibefedt (*Pinguicula vulgaris*). Iøvrigt udfyldes dalen nærmest søen af en våd eng, hvor arter som tosnablet star (*Carex inflata*) og eng-troldurt (*Pedicularis palustris*) spiller en vigtig rolle. Derefter ændres karakteren gradvis mod tørrere engtyper. I stedet for tosnablet star bliver almindelig star (*Carex stolonifera*) dominerende, og spød øjentrøst (*Euphrasia tenuis*) afløser på samme måde den på den vådere eng voksende nordisk øjentrøst (*Euphrasia borealis*), en art, der er specielt knyttet til sådanne klitlavninger og ikke vokser i andre egne af landet end nord- og vestjylland.

Efter denne type følger områder med de almindelig klitlavningers præg, og herefter lukkes sænkningen af tørre klitter.

En fredning af denne sø skulle ikke støde på vanskeligheder, dersom man vil affinde sig med en bebyggelse af havklitten mellem redningsvejen og den ved klitfredningsloven af 11.

maj 1935 fastlagte byggelinie. En sådan bebyggelse vil naturligvis ikke være gunstig for søen; men nær Lildstrand vil den måske være så vanskelig at hindre, så man i stedet bør bestræbe sig på blot at afværge, at den kommer til at påvirke søens nærmeste omgivelser.

Disse udnyttes som fåregræsning og vil fortsat kunne udnyttes på denne måde. Kun nærmest søens østende ligger der et lille areal, på hvilket der ved besigtigelsen dyrkedes kartofler. Denne østlige ende er tillige det eneste sted, hvor klitplantagen nærmer sig til søen. Tilplantningen eller den samtidig foretagne udgrøftning af det tilplantede areal har bevirket en kendelig sænkning af søens vandspejl. Det er derfor af vigtighed at friholde resten af arealet nærmest søens sydbred. Udledning af grøfte- eller dræningsvand i søen vil kunne forandre dennes karakter i betydelig grad, og det samme gælder underjordisk tilstrømning af vand fra gødet jord samt naturligvis endnu mere tilledning af spildevand. En således forårsaget ændring af vandets karakter vil manifestere sig over hele søen, ikke blot der, hvor tilledningen finder sted, og med henblik på den østligste ende af søen er servitutforslaget derfor udformet således, at fredningen vil bevirke en isolering af søen fra den dyrkede, beplantede eller bebyggede jord.

Som grænser foreslås

- 1) en linie parallelt med nordvestskellet for matr. nr. 2t af Lund og Bjærgby byer, Lild sogn, forløbende 150 m sydøst for dette skel og forlænget mod sydvest indtil sydvestskellet for matr. nr. 90a og mod nordøst indtil sydvestskellet for matr. nr. 4a eller dennes naboparcel mod sydøst ? jfr. detailkort.
- 2) Sydvest- og nordvestskellet for sidstnævnte parcel indtil vejen.
- 3) Vejen.

- 4) Skellene mod matr. nr. 4d, 2ag og 2s indtil redningsvejen.
- 5) Redningsvejen.
- 6) Sydvestskellet for matr. nr. 90a.

Servitutten foreslås formuleret således:

Klitsøen Strandkjar vest for Lildstrand med omgivende arealer indtil den på medfølgende kort markerede og ovenfor nøjere beskrevne grænse skal fremdeles henligge i sin nuværende tilstand, hvorunder navnlig følgende bestemmelser skal iagttages:

- 1) Der må ikke foretages afgravning eller påfyldning, regulering af søbredden, ændring af vandstanden, dræning eller udgrøftning, eller udledning i søen af vand fra de omgivende ikke fredede arealer.
- 2) Området må ikke opdyrkes eller beplantes, gøres til genstand for tørveskrælning eller på anden måde udsættes for behandling, hvorved den vilde vegetation kan lide skade. Fåregræsning kan fremdeles finde sted, blot fårene som hidtil tøjres og holdes borte fra selve søen. Det allerede tilplantede areal må opretholdes som plantage, og det dyrkede må fremdeles dyrkes som nu.
- 3) Der må ikke på området placeres bebyggelse, skure, boder, master eller lignende.

Selvom foreningen fandt det ønskeligt, at sagen om fredning af arealerne ved strandkæret blev fremmet inden alt for længe, stillede nævnet dog midlertidigt sagen i bero, idet der ikke på dette tidspunkt forelå aktuelle udstykningsansøgninger.

Den første ansøgning om udstykningstilladelse af en parcel i området fremkom ved skrivelse af 5. juli 1960 fra arkitekt K. Klitgaard Andersen, Virum. Ansøgningen drejede sig om en parcel af matr. nr. 4h Lund og Bjerget byer, Lild sogn, hvilken parcel lå mindre end 300 m fra plantagen tilhørende Statens Klit-

væsen. Ved et åstedsmøde den 19. juli 1960 afslog nævnet med 2 stemmer mod een at meddele dispensation fra den dagældende naturfredningslovs § 25, stk. 2. Sagen blev herefter af ansøgeren forelagt overfredningsnævnet, der ved skrivelse af 31. oktober 1961 (ofn. 1413/60) besluttede, at ansøgningen ikke kunne imødekommes under hensyn til, at det projekterede sommerhus tænktes anbragt på toppen af en bakke.

Der hengik herefter nogle år, uden at der fremkom nye ansøgninger om byggetilladelser i området; men da der hen på eftersommeren 1963 og senere påny fremkom ansøgninger om udstyknin- ger m.v. ligeledes vedrørende parceller af matr. nr. 4^h Lund og Bjerget byer, forelagde nævnet ved skrivelse af 18. november 1963 påny sagen for Danmarks Naturfredningsforening, der ved skrivelse af 12. december 1963 genfremsatte begæringen om sagens rejsning, idet foreningen var af den opfattelse, at det måtte anses for li- det sandsynligt, at gennemførelsen af de nu foreliggende bygge- planer ville kunne hindres uden afsigelse af kendelse. Desuden frygtede foreningen, at byggepresset kunne blive endnu hårdere i den kommende tid.

Ved skrivelsen gjorde foreningen iøvrigt opmærksom på, at der siden sagens indgivelse i 1957 var fremkommet et nyt vig- tigt træk til støtte for den foreslåede fredning, idet en amatør- botaniker i søen havde fundet vandplanten, liden najade (naja flexilis), som hidtil kun havde været kendt fra et enkelt dansk voksested, nemlig Filsø, hvor planten tilmed er truet på grund af de ændringer, der foregår efter udtørringen af en del af søen.

Efter at der ved nævnets foranstaltning var blevet ud- arbejdet et rids over det til fredning foreslåede område, vedtog nævnet efter afholdt intern besigtigelse at tage sagen under be- handling.

Fredningsforslaget, der dengang alene omfattede de i

skrivelsen af 3. februar 1950 ommeldte arealer, ialt ca. 67 ha afgrænsedes mod nord af Redningsvejen beliggende på matr. nr. 2c og 9ob Lund og Bjerget byer, mod vest af skellet mod matr. nr. 13e og 23a sammested, mod syd af en linie i en afstand af ca. 150 m fra strandkæret, og mod øst af Lild strand-vejen og skellene mod matr. nr. 4d, 2ag, 2s og 2ap Lund og Bjerget byer.

Sagen blev herefter i medfør af fredningslovens § 10 bekendtgjort i Statstidende den 23. januar 1964 og i Thisted amts-tidende den 22. januar s.å. med sædvanlig tilkendegivelse om, at der, indtil sagen er færdigbehandlet i området, ikke måtte foretages noget, der kunne hindre eller vanskeliggøre sagens gennemførelse.

Sagen berørte følgende matr.nr.e og dele heraf: 9i, 2c, 2ah, 4ab, 4h, 4ad, 4ae, 4i samt 4ao Lund og Bjerget byer, Lild sogn, og lodsejerne fik pr. afleveringsattest tilsendt et særtryk af bekendtgørelsen.

Efter at nævnet havde ladet udarbejde en lodsejerfortegnelse samt en liste over panthavere i de pågældende ejendomme afholdt nævnet den 30. september 1966 en besigtigelse af området samt et møde med lodsejerne.

Lodsejerne var dengang følgende ejere af matr. nr. alle af Lund og Bjerget byer, Lild sogn:

matr. nr.	ejer	areal
1) <u>9i</u>	Statens klitvæsen	23,30 ha
2) <u>2c</u> , <u>9ob</u>	Direktør Gunnar W. Schmidt, Klampenborg, og salgschef Kaj W. Schmidt, Næstrup,	37,01 "
3) <u>2ah</u>	Sagfører Knud Bense, Risskov, og fru Hanne Kohkin, Charlottenlund,	2,40 "
4) <u>4d</u>	Fru Sofie Myrup, Esbjerg, og fru Mary Tværgaard Godiksen, Lund,	1,37 "
	transport	<hr/> 64,08 ha

matr. nr.	ejer	areal
transport		64,08 ha
5) <u>4ad</u> <u>4ae</u>	Lærer H. Brathlund, Tietgens- plads 8, Aarhus,	0,46 "
6) <u>4ao</u>	Fiskemodtager Karl Nielsen, Lild Strand,	0,16 "
7) <u>4i</u> <u>4h</u>	Fisker Niels Nielsen Kollerup, Lild strand,	2,83 "
		<hr/>
	ialt	67,53 ha.

Lodsejerne og panthaverne var indvarslet til mødet ved tilsigelser afsendt den 19. september 1966 pr. afleveringsattest.

For Danmarks Naturfredningsforening mødte magister Thyge Christensen, der tillige gav møde for Naturfredningsrådet. For foreningens lokalkomite mødte landinspektør P. Boe, Thisted.

For fredningsplanudvalget for Hjørring og Thisted amter mødte arkitekt Fyhn.

For Thisted amts Vejinspektorat mødte amtsvejinspektør N. K. A. Sørensen.

For Tømmerby-Lild kommune mødte sognerådsformand Verner Gregersen og sognerådsmedlemmerne, klitplantør M. B. Hansen, landpost Svend Berthelsen, gårdejer Gustav Caspersen og gårdejer Aksel Skaarup.

Samtlige lodsejere var mødt eller repræsenteret, medens ingen af panthaverne gav møde.

På forslag af Danmarks Naturfredningsforening og fredningsplanudvalget blev under besigtigelsen grænserne for det til fredning foreslåede område ændret dels mod nord, dels mod øst.

Mod nord blev grænsen ændret til i stedet for at følge redningsvejen til at falde sammen med grænsen for sandflugtslinien.

Mod øst blev området indskrænket, idet det blev konstateret, at strandkæret ikke strakte sig så langt mod øst som vist

på matrikelkortet. Grænsen blev herefter mod øst trukket noget længere tilbage mod vest, således at fredningsgrænsen blev foreslået trukket noget øst for et i søens østende eksisterende stem. Herved udgik af fredningsforslaget størsteparten af matr. nr. 2ah, 4d og 4i Lund og Bjerget byer, medens matr. nr. 4ad, 4ae og 4ao sammesteds (tilhørende lodsejerne nr. 5 og 6) helt udgik af forslaget.

På mødet blev fredningsforslaget i den reducerede tilstand forelagt for lodsejerne af magister Thyge Christensen og arkitekt Fyhn, medens amtsvejinspektør N. K. A. Sørensen gav oplysning om den af amtet på kommunens vegne under udarbejdelse værende dispositionsplan for Tømmerby-Lild kommune.

I forbindelse hermed oplyste arkitekt Fyhn, at der af fredningsplanudvalget i årene 1962/65 var udarbejdet en samlet fredningsplan for Tommerby-Lild kommune, hvilken plan var godkendt af såvel kommunalbestyrelsen som af overfredningsnævnet. Ifølge planen var det her omhandlede område påtænkt fredet med offentlig adgang.

Fra sognerådets og flere af lodsejernes side blev der protesteret mod fredningen, derunder især om forslaget om et eventuelt forbud mod sænkning af vandstanden i strandkæret, medens enkelte lodsejere på visse nærmere vilkår ikke ville udtale sig imod fredningen.

På sognerådets vegne rejste amtsvejinspektør N. K. A. Sørensen spørgsmålet om muligheden for en naturlig udvikling af bebyggelsen ved Lildstrand, herunder især om der eventuelt kunne forventes tilslutning til en udvidelse af et sommerhusområde øst for byen omfattende nogle af de af staten ejede arealer. Efter amtsvejinspektørens opfattelse kunne det ikke være rimeligt, at man fredede arealer vest for bebyggelsen, uden at man samtidig ville medvirke til at give byen udvidelsesmuligheder mod øst.

Spørgsmålet om et eventuelt magelæg mellem staten som ejer af arealerne øst for byen og de af fabrikant Schmidt ejede arealer vest for bebyggelsen blev herefter indgående drøftet, og da der fra flere sider blev givet tilslutning til, at man skulle prøve at få et sådant magelæg gennemført, blev sagen udsat, indtil resultatet af forhandlinger herom forelå.

I slutningen af året 1966 og først på året 1967 foregik der herefter interne forhandlinger mellem Danmarks Naturfredningsforening, Naturfredningsrådet, fredningsplanudvalget samt kommunen med henblik, dels på spørgsmålet om magelæg, dels med hensyn til afgrænsningen af fredningen mod øst. Om dette sidste forhold blev det af Danmarks Naturfredningsforening påny foreslået, at man lukkede gennemstrømningen i dæmningen på matr. nr. 4h og derefter fyldte den lavvandede østlige del af kæret op med sand, således at der ikke mere blev åbent vand her. Herefter kunne det tilbageværende store søbassin fredes i sin helhed, dog forudsat at grænsen langs søens ny østlige begrænsning kom til at gå i en rimelig afstand fra vandet, således at der overalt langs bredden blev naturlig plantevækst og ikke haver eller lignende.

Da disse forhandlinger ikke førte til noget resultat, blev der på foranledning af fredningsplanudvalget for Hjørring og Thisted amter efter aftale med Tommerby-Lild sogneråd den 19. august 1968 afholdt et møde i Lild strand forsamlingshus. På dette møde var nævnet repræsenteret af formanden og det amtsvalgte medlem, samt statens klitvæsen af klitdirektør Thaarup og overklitfoged Skarregaard, hvorhos amtsvejinspektør N. K. A. Sørensen mødte sammen med sognerådet. Man drøftede herunder især spørgsmålet om magelægget, og fra klitdirektoratets side så man helst, at kommunen erhvervede de Schmidtske arealer og tilbød staten dem i bytte, mod at staten herefter gik ind for at udleje et

nærmere afgrænset areal til sommerhusbebyggelse øst for bebyggelsen.

Resultatet af drøftelserne blev herefter i det væsentlige, at man gik ind for, at sognerådet i en kommende byplan skulle udlægge strandkærarealet og derunder de Schmidtske grunde i landzone, mod at en del af klitvæsenets areal øst for Lildstrand i byplanen skulle udlægges til sommerhusbebyggelse, idet et senere nærmere aftalt område herefter skulle udlejes af klitvæsenet til dette formål. Det blev aftalt, at sognerådet skulle udforme et andragende herom til klitvæsenet, der så skulle forelægge sagen for landbrugsministeriet, idet klitdirektør Thaarup betonedede, at sagens endelige afgørelse måtte bero på ministeriets godkendelse.

Disse forhandlinger førte imidlertid heller ikke til noget resultat på løsningen af spørgsmålene om zoneordning og magelæg, og da forhandlingerne herefter måtte opgives indgav fredningsplanudvalget for Hjørring og Thisted amter ved skrivelse af 12. juni 1969 begæring til nævnet om, at den verserende sag om fredning af klitsøen "Strandkær" med omgivende arealer blev udvidet til at omfatte arealet beliggende mellem fredningsagens oprindelige nordgrænse og havet, idet man fra udvalgets side, såvel af landskabelige som planmæssige hensyn lagde stor vægt på spørgsmålet om arrondering af de statsejede naturarealer i området.

Efter begæring af firmaet A/S Kroghs Stensiloer, Klim, der under 11. marts 1969 var indtrådt som lejer i den af grus-entreprenør Lars Kollerup siden 1. april 1963 tilkommende overenskomst med ret til raloftagning m.m. ud for matr. nr. 2c m.fl. Lund og Bjerger byer, afholdt nævnet under 15. juli 1969 møde på åstedet.

For firmaet oplyste direktør Krogh, at retten til ral-

gravningen var lejet ud for matr. nr. 14ax, 13e, 9ob og 2c Lund og Bjerget byer af grundejeren, gårdejer Kaj Schmidt og derhos omfattede ret til etablering af indtil 3 oplagspladser på arealerne, samt forudsatte en udbedring af tilkørselsvejen langs kysten.

Efter at det var konstateret, at lejemålet alene omfattede arealer, der var undergivet sandflugtsfredning, hvilke arealer ikke var omfattet af den oprindelig rejste fredningsbegæring, og da fredningsplanudvalgets begæring af 12. juni 1969 intet indeholdt om forbud mod raloptagning, vedtog nævnet for sit vedkommende at meddele tilladelse til, at der i en periode på 5 år regnet fra 1. august 1969 måtte etableres maksimalt 3 oplagspladser og foretages fornødent vejanlæg på de af gårdejer Schmidt tilhørende arealer under forudsætning af, at sandflugtskommissionen kunne godkende, at de sandflugtsfredede arealer måtte benyttes til et sådant formål.

Efter at denne afgørelse var truffet meddelte klitdirektør Thaarup herefter ved skrivelse af 19. august 1969 Tømmerby-Lild sogneråd, at forudsætningerne for den tidligere plan om klitvæsenets overtagelse af arealerne ved strandkæret mod udlægelse af grunde til sommerhusbebyggelse, var bortfaldet.

Ved skrivelse af 8. september 1969 indankede fredningsplanudvalget, der havde været forhindret i at give møde ved nævnsmødet den 15. juli 1969, herefter den trufne afgørelse til overfredningsnævnet med påstand om, at afgørelsen blev ophævet.

Ved skrivelse af 23. september 1969 (ofn. 2042/69) meddelte overfredningsnævnet, at det fandt at måtte afvise den indgivne anke, idet man henviste til, at fredningsplanudvalget ikke kunne anses for ankeberettiget i henhold til bestemmelserne i naturfredningslovens § 19, stk. 1.

Efter at fredningsplanudvalget havde tilskrevet såvel

grundejeren, gårdejer Kaj W. Schmidt, som dennes daværende advokat, landsretssagfører P. E. Poulsen, Thisted, at fredningsplanudvalget i medfør af naturfredningslovens § 37 nægtede tilladelse til ansøgningen om etablering af grusoplagspladser på de pågældende arealer, idet en sådan anvendelse af arealerne var i strid med den under 30. september 1967 bekendtgjorte fredningsplan for Tømmerby-Lild kommune, fremsatte fredningsplanudvalget ved skrivelse af 23. februar 1970 i medfør af naturfredningslovens § 38 påny begæring overfor nævnet om, at den verserende fredningssag blev udvidet, således at fredningsforslaget yderligere kom til at omfatte følgende arealer alle af Lund og Bjerget byer, matr. nr. 13e, 14ax, 14ay, 14az, 14aæ, 14aø, 14ba, 14bb, 14bc, 14bd, 14be, 14bf, 14bg, 14bh, 14bi, 14bk, 14bl, 14bm, 14bn, 14bo, 14bp, 14bq, 14br samt resten af matr. nr. 2c, 9ob.

Det blev i begæringen oplyst, at samtlige arealer tilhørte gårdejer Kaj W. Schmidt og havde en samlet størrelse på ca. 32,82 ha.

Fredningsplanudvalget nedlagde i begæringen påstand om:

at de omhandlede arealer fortsat skulle holdes åbne for offentlighedens færdsel til fods alene med den begrænsning som følger af sandflugtsmyndighedernes beføjelse til af hensyn til sandflugtsbekæmpelse at udelukke færdsel på nærmere angivne områder,

samt at de omhandlede arealer skulle henligge i den stand, hvori de nu forefindes, således at der ingensinde på arealerne måtte opføres bygninger, skure, boder eller rejses master, etableres oplæg af hvad art nævnes kan, foretages afgravninger, opfyldninger, beplantning eller lignende, hvorved terrænets karakter ændres, eller på anden måde foretages indgreb, hvorved de pågældende arealers betydning for offentligheden forringes.

Bekendtgørelse i medfør af fredningslovens § 10 om sagens udvidelse blev herefter indrykket i statstidende for den 28. februar 1970 og i Thisted amts Tidende for den 27. s.m., hvorhos grundejeren ved skrivelse af 25. s.m. fik tilsendt en genpart af bekendtgørelsen.

Fredningsnævnet afholdt herefter den 6. marts 1970 et møde med samtlige implicerede institutioner og lodsejere.

For rekvirenten Danmarks Naturfredningsforening mødte magister Thyge Christensen, der tillige gav møde for Naturfredningsrådet, hvorhos foreningens lokalkomite var repræsenteret af amtslæge Folke, Thisted.

For medrekvirenten, fredningsplanudvalget for Hjørring og Thisted amter mødte landinspektør E. Boe, Hjørring.

For Thisted amtsråd mødte amtsrådsmedlem Kr. ^{Pinesen} ~~Sørensen~~, Hesselbjerg.

For sandflugtskommissionen mødte overklitfoged Skarregaard.

For Tømmerby-Lild kommune mødte sognerådsformand Verner Gregersen.

Samtlige lodsejere var mødt eller repræsenteret, medens der ikke var givet møde for panthavere.

Nævnsformanden bemærkede, at indvarslinger til mødet var fremsendt pr. afleveringsattest afsendt 13. februar 1970, samt at alle implicerede samtidig havde fået tilsendt et eksemplar af det af nævnet udarbejdede udkast til fredningsservitut.

Nævnsformanden bemærkede endvidere, at nævnets medlemmer sammen med de tilstedeværende repræsentanter for rekvirenterne samme dags formiddag havde deltaget i et møde om kommunens dispositionsplan, hvor der bl.a. var blevet forhandlet om spørgsmålet om en udvidelse af de af kommunen udlagte sommerhusområder øst for Lildstrand og eventuelt ind i de af staten ejede områder.

Der foretoges herefter forhandling med hver enkelt lodsejer.

Lodsejer nr. 1 - staten - matr. nr. 9i Lund og Bjerget byer, fredet areal ca. 26,7 ha, hvoraf hovedparten er omfattet af bestemmelserne om sø- og skovbyggelinie.

Mødt var klitdirektør Thaarup, der erklærede, at man fra statens side var indforstået med, at arealet blev fredet i overensstemmelse med servitutforslaget uden tillægelse af erstatning.

Lodsejer nr. 2 - gårdejer Kaj Wøldike Schmidt, Næstrup, matr. nr. 2c, 9ob, 13e og 14ay til og med 14br Lund og Bjerget byer samt umatrikuleret areal langs kysten - fredet areal ialt ca. 93 ha, heraf sandflugtsfredet areal inklusive det umatrikulerede areal ialt ca. 39,3 ha, og omfattet af søbyggelinie ca. 21,5 ha. Selve strandkøret udgør ca. 5,8 ha.

For og med lodsejeren mødte landsretssagfører P. E. Poulsen, Thisted.

Endvidere mødte landsretssagfører H. Torp Andersen, Aalborg, og grusentreprenør Steen Krogh, Klim, for A/S Kroghs Stensiloer.

Indledningsvis forhandlede der med de sidstnævnte, der redegjorde for lejekontraktforholdene vedrørende raloptagningen og retten til at etablere grusoplagspladser. De mødte fastholdt den af nævnet under 15. juli 1969 truffne beslutning om at godkende, at der i en fem-års periode regnet fra den 1. august 1969 blev optaget grus og ral, samt ret til, at der under forudsætning af sandflugtsmyndighedernes godkendelse blev etableret maksimalt 3 oplagspladser.

For fredningsplanudvalget måtte landinspektør E. Boe henholde sig til den for området bekendte fredningsplan samt begæringen om fredningssagens udvidelse, ifølge hvilke ralpladser

ikke kunne godkendes. Begrundelsen for den nye sag var de afgørende rekreative hensyn, der netop talte imod ralpladser i området. Såvel bade- som opholdsmuligheder ville absolut være uforenelige med ralgravning og opholdspladser, og planudvalget måtte gå ind for, at ralinteresserne her måtte vige for de rekreative interesser.

For lodsejeren nedlagde landsretssagfører P. E. Poulsen påstand om en samlet erstatning på 460.000 kr., såfremt fredningen gennemføres i overensstemmelse med fredningsforslagene.

Han begrundede nærmere kravet med en henvisning til den af landinspektør Almer Frederiksen, Hurup Thy, udarbejdede udstykningsplan af 3. december 1964. Ifølge udstykningsforslaget omfattede dette udstykning af 38 sommerhusgrunde fra matr. nr. 2c, 9ob og 14ax m.fl. Der ville blive 9 grunde hver på en størrelse på 3-4 tdr. land med direkte adgang til havet, medens de øvrige parceller ville få andel i et stort fællesareal med adgang til havet. Prisen for grunde i området lå på 7 kr. pr. m² og på grunde med adgang til havet på 13 kr. pr. m². Efter foretagne nedslag for kontant betaling, sparede byggemodningsomkostninger m.v. fremkom et erstatningskrav på 400.000 kr., svarende til 2 kr. pr. m² af 20 byggegrunde. Såfremt der ikke opnåes tilladelse til at udleje areal til raloplagsplads forhøjes kravet med 60.000 kr., svarende til den nedlagte påstand.

Opnås der tilladelse til at opføre eet eller flere sommerhuse, vil erstatningskravet blive nedsat i forhold hertil, idet lodsejeren er villig til at beregne fradraget ud fra markedsprisen for grundene.

For fredningsplanudvalget bemærkede landinspektør E. Boe, at fredningsplanen, der forudsatte det her ommeldte område udlagt som fredet areal med offentlig adgang, havde været under udarbejdelse i årene 1962/64 og var godkendt af kommunalbestyrel-

sen i november 1963 og i marts 1964, ligesom kommunens dispositionsplan for Lildstrand området, der ligeledes friholdt området for bebyggelse, havde været under udarbejdelse siden 1964, begge planer således forud for udstykningsforslaget. Området ligger derhos i landzone.

Efter forhandling meddelte landsretssagfører P. E. Poulsen, at lodsejeren, hvis der gives tilladelse til at bygge 14 sommerhuse under nævnets sædvanlige censur, ville frafalde erstatningskravet. Tillades der bygget 10 huse nedsættes kravet til 100.000. Tillades der bygget 5 huse nedsættes kravet til 150.000 kr. og tillades der bygget 2 huse, vil erstatningskravet udgøre 350.000 kr. Man er indforstået med, at eventuelle huse søges placeret så tæt op mod Lildstrand by som muligt. Tilbuddet er betinget af, at der kan opnås byggetilladelser fra bygningsmyndighederne.

På foranledning af magister Thyge Christensen, der repræsenterede Danmarks Naturfredningsforening, drøftedes herefter et forslag om, at der eventuelt blev etableret et magelæg mellem staten og lodsejeren, gårdejer Schmidt, således at denne fik et areal øst for byen mod til gengæld at overlade staten Lildstrandkær-området.

Klitdirektør Thaarup erklærede sig under hensyn til statens interesse i at erhverve de under fredning værende arealer villig til at overveje muligheden for et magelæg, således at gårdejer Schmidt til gengæld fik et staten tilhørende areal på ca. 7 ha, beliggende øst for byen, idet han oplyste, at dette areal ikke var omfattet af en tidligere fredning af arealerne mod øst hen imod Bulbjerg.

Efter indgående forhandlinger fremsatte landsretssagfører P. E. Poulsen på sin klients vegne tilbud om, at denne meddeler staten skøde på de af ham ejede arealer i strandkær-området,

der foreslås fredet på betingelse af, at han til gengæld får skøde på de nævnte ca. 7 ha øst for byen, at han i en periode på 10 år bevarer jagtretten i strandkær-området, at staten giver ham tinglyst vejret over området - langs med matr. nr. 2ah's syd- og vestgrænse fra redningsvejen og ned til den del af matr. nr. 2c, der ikke er omfattet af fredningsforslaget, at de på strandkær-området værende servitutter og byrder, herunder den med A/S Kroghs Stensiloer indgåede kontrakt om raloptagning m.m. respekteres, at han uanset magelægget bevarer retten til indtægterne af ralkontrakten i 5 år, at det fra staten erhvervede areal tillades bebygget med et antal sommerhuse, at der meddeles ham tilladelse til at opføre 2 sommerhuse på den udenfor fredningen verserende del af matr. nr. 2c, der vil være særskilt at matrikulere, at staten betaler udstykningsomkostningerne for begge områders vedkommende, samt at skødeomkostningerne deles mellem parterne.

Tilladelsentil bebyggelse af de ved magelægget erhvervede areal - der forudsættes at omfatte 40-50 sommerhuse - kræver lodsejeren sikret såvel frednings- som bygningsmæssigt.

Efter at sognerådsformanden på kommunens vegne havde anbefalet magelægget og iøvrigt fremhævet, at kommunen var interesseret i, at der af staten blev frigivet yderligere arealer mod øst udover de her nævnte ca. 7 ha, kunne klitdirektøren for sit vedkommende gå ind for, at magelægget søges gennemført, idet han dog måtte tage forbehold om landbrugsministeriets endelige godkendelse.

Lodsejer nr. 3 - fru Hanne Kokkin, Vedbæk - matr. nr. 2ah Lund og Bjerget byer, fredet areal ca. 0,6 ha, i sin helhed beliggende indenfor såvel sø- som skovbyggelinie.

For lodsejeren mødte ægtefællen Norman Kokkin, med hvem sagen blev drøftet.

Ved skrivelse af 20. marts 1970 har fru Kokkin erklæret sig indforstået med, at det ommeldte areal af 2ah fredes uden tillæggelse af erstatning, mod at der af nævnet meddeles dispensation fra såvel sø- som skovbyggelinien ved udstykning og/eller senere bebyggelse af den ikke fredede del af 2 ah.

Grænsen for det fredede område er under sagens senere behandling blevet ændret en ubetydelighed, således at fredningsgrænsen mod øst nu er sammenfaldende med vestgrænsen for de arealer, der er omfattet af kommunens dispositionsplan for bebyggelse i Lild Strand området.

Den fredede del af 2 ah udgør herefter kun ca. 0,5 ha.

Nævnet har senere vedtaget at meddele dispensation fra såvel sø- som skovbyggelinien til udstykning og/eller bebyggelse af den udenfor det fredede område beliggende del af matr. nr. 2ah Lund og Bjerget byer, således at en bebyggelse af arealerne herefter alene afhænger af tilladelse hertil fra bygningsmyndighederne.

Lodsejer nr. 4 - fru Sofie Myrup, Esbjerg, og fru Mary Tværgaard Godiksen, Lund pr. Frøstrup - matr. nr. 4d Lund og Bjerget byer - fredet areal ca. 0,1 ha, i det hele beliggende indenfor såvel sø- som skovbyggelinie.

For lodsejerne mødte Peter Tværgaard Godiksen, der efter at sagen var blevet forelagt ham, erklærede sig indforstået med, at arealet blev fredet uden tillæggelse af erstatning, mod at nævnet meddelte dispensation fra såvel sø- som skovbyggelinien til bebyggelse af den del af matr. nr. 4d Lund og Bjerget byer, der lå uden for det foreslåede fredede område og som grænsede op til Lild-Strandvejen

Nævnet har senere vedtaget at meddele de ansøgte dispensationer til bebyggelse af den ikke fredede del af 4d, der efter det oplyste nu er omfattet af kommunens dispositionsplan for

bebyggelse i Lild Strand området, således at en kommende bebyggelse herefter alene er afhængig af tilladelse fra bygningsmyndighederne.

Lodsejerne nr. 5 og 6 er udgået af sagen.

Lodsejer nr. 7 - fru Maren Kollerup, Lildstrand - matr. nr. 4h Lund og Bjerget byer, fredet areal ca. 0,5 ha, beliggende indenfor sø- og skovbyggelinie.

For lodsejeren mødte sønnen, gårdejer Lars Nielsen Kollerup, der efter at være gjort bekendt med sagen, erklærede, at hans moder gik ind for at lade arealet frede uden tillægelse af erstatning under forudsætning af, at der af nævnet blev meddelt moderen dispensation fra såvel sø- som skovbyggelinien til at bebygge det udenfor fredningen beliggende areal.

Under forhandlingerne bemærkede magister Thyge Christensen på rekvirentens vegne, at disse ville gå ind for, at der blev bygget en dæmning på det sted, hvor der nu er en overgang over søen. Det bedste ville herefter være, at der blev foretaget en opfyldning af den del af søen, der er beliggende øst for dæmningen.

Nævnet har senere vedtaget at meddele dispensation fra såvel sø- som skovbyggelinien for så vidt angår arealet uden for fredningsforslaget, således at eventuel bebyggelse af dette areal, der er omfattet af kommunens byplan herefter alene forudsætter tilladelse fra bygningsmyndighederne.

Lodsejer nr. 8 - civilingeniør J. Birk Lauridsen, Hørret, 8320 Mårslet, og ingeniør Niels Krog, Højen 5, Brabrand, i lige sameje - matr. nr. 4i Lund og Bjerget byer, fredet areal ca. 1,1 ha, i det hele beliggende indenfor såvel sø- som skovbyggelinie.

For lodsejerne mødte advokat M. A. Madsen, Fjerritslev, der på sine klienters vegne erklærede sig for indforstået med,

at arealet fredes uden tillæggelse af erstatning, hvis nævnet meddeler dispensation fra de lovbestemte fredningslinier til bebyggelse af det areal, der ikke er omfattet af fredningsforslaget.

Nævnet vedtog at meddele de ansøgte dispensationer til bebyggelse af det udenfor fredningen beliggende areal, der er omfattet af kommunens byplan, således at en eventuel bebyggelse herefter alene forudsætter tilladelse hertil fra bygningsmyndighederne.

Efter at der således var forhandlet med samtlige lodsejere, der ejer arealer omfattet af fredningsforslaget, begærede såvel magister Thyge Christensen som landinspektør E. Boe på kvirenternes vegne fredningspåstanden udvidet med påstand om, at der i kendelsen afsættes et beløb til rørlægning m.m. af det eksisterende regnvandsafløb fra søens østlige ende mod havet.

Baggrunden for udvidelsespåstanden var, at såvel flere beboere i Lildstrand som fiskeriforeningen og Borgerforeningen havde rejst krav om en sådan rørlægning, der vil være nødvendig af hensyn til servitutforslagets bestemmelse om, at en ændring af vandstanden i søen ikke må finde sted.

Afslutningen af fredningssagen blev herefter udsat for at afvente resultatet af forhandlingerne mellem klitvæsenet og lodsejer nr. 2 om det ommeldte forslag om et magelæg.

Den 21. november 1970 afholdt sandflugtskommissionen i Hanstholm kommune et møde om ansøgningen fra A/S Kroghs Stensiloer om etablering af en ralloplagsplads på det klitfredede areal af matr. nr. 2_c Lund og Bjerget byer, med tilhørende nedkørsel til strandbredden og vej mod øst ind til Lildstrand by.

Ansøgerne ønskede tilladelse til at anlægge oplagspladsen ca. 75 m nord for linien mellem klitfredningspælene 40 og 41.

Kommissionen enedes om midlertidigt at godkende oplags-

pladsen på det påviste sted samt etablering af de nødvendige veje på betingelse af at eventuelle dæmningsarbejder, som nødvendiggøres af oplagspladsen og vejenes etablering og brug, udføres og bekostes af A/S Kroghs Stensiloer.

Det var bl.a. en forudsætning for tilladelsen, at den kunne trækkes tilbage med øjeblikkelig virkning, hvis der kommer et helt eller delvis forbud mod ralskrabning langs Jyllands Vestkyst, samt at den kan trækkes tilbage, hvis ralskrabningen medfører, at havet går op og skærer bort af klitfoden, der skråner jævnt ud mod strandbredden og er bevokset med hjelme.

I den følgende tid foregik der herefter interne forhandlinger mellem nævnet og A/S Peter Bredsdorffs tegnestue, der af Hanstholm kommune var bedt om at deltage i planlægningsarbejdet omkring Lildstrand by, om afgrænsningen mod øst mellem en eventuel kommende fredning af strandkær-området og vestgrænsen for den under udarbejdelse værende byplanvedtægt.

Ved skrivelse af 27. juli 1970 nedsatte ministeriet for offentlige arbejder en kystkommission for Viborg amtskommune til behandling og påkendelse af spørgsmålet om fredning af kyststrækningen ved bådelandingspladsen ved Lildstrand.

Kommissionen afholdt den 19. august 1970 et møde med samtlige interesserede parter og afsagde den 7. oktober 1970 kendelse om, at det på Lild sogns kyststrækning var forbudt at borttage sten, ler, sand og grus fra den udyrkede og for græsvækst blottede strandbred og fra forstranden inden for en afstand af 500 m fra daglig højeste vandstandslinie.

Kommissionen vedfog yderligere, at en eventuel anke ikke skulle have opsættende virkning.

Kendelsen blev herefter af firmaet Kroghs Stensiloer anket til overlandvæsenskommissionen, der endnu ikke har behandlet sagen.

Efter at nævnet underhånden var blevet orienteret om, at de mellem Statens klitvæsen og lodsejer nr. 2, direktør Kaj W. Schmidt i den mellemliggende tid førte forhandlinger, i hvilke nævnet ikke havde deltaget, om et magelæg var endt som resultatløse, idet lodsejeren ikke havde accepteret de af staten stillede vilkår, blev der ved skrivelser afsendt den 7. april 1972 indvarslet til afholdelse af et afsluttende møde i sagen.

På mødet, der blev afholdt den 2. maj 1972, var Danmarks Naturfredningsforening repræsenteret af forstkandidat Jesper Refn, der fastholdt fredningsbegæringen, som han fandt velkommeret.

For fredningsplanudvalget for Viborg amt mødte sekretariatsleder Ramsing, der bemærkede, at udvalget støttede fredningsbegæringen og iøvrigt indtrådte som rekvirent for så vidt angik den af det tidligere fredningsplanudvalg for Hjørring og Thisted amter ved skrivelse af 23. februar 1970 indgivne begæring om sagens udvidelse.

For Hanstholm kommune mødte borgmester Chr. Hansen, gård-ejer Verner Gregersen og amtsrådsmedlem, forretningsfører Svend Aage Heiselberg, samt kommuneingeniør Okkels.

Borgmester Hansen oplyste, at der forelå en i april 1972 af arkitektfirmaet Peter Bredsdorffs tegnestue udarbejdet udstykningsplan for Lild Strand-området, og at det til fredning foreslåede område ifølge planen, som kommunen måtte fastholde, ikke var påregnet udlagt til bebyggelse.

For direktoratet for klitvæsenet og statsskovbruget samt for sandflugtskommissionen for Viborg amt mødte overklitfoged Skarregaard og klitplantør M. B. Hansen, Lild plantage.

Efter at overklitfoged Skarregaard havde oplyst, at forhandlingerne om et magelæg mellem statens klitvæsen og gårdejer Kaj W. Schmidt var afsluttet som resultatløse, blev der alene for-

handlet med lodsejer nr. 2, gårdejer Kaj W. Schmidt, idet der i fredningsmødet den 6. marts 1970 var opnået forlig med de øvrige implicerede lodsejere.

For og med lodsejer nr. 2 - gårdejer Kaj Wøldike

Schmidt - mødte advokatfirmaet Johnsen og Frank, Viborg, ved fuldmægtig Dahlberg, der protesterede mod, at arealerne blev fredet, idet han ikke fandt, at der forelå det fornødne grundlag for at fremme sagen.

Såfremt fredningen alligevel blev gennemført nedlagde fuldmægtig Dahlberg påstand om, at der tillagdes lodsejeren en betydelig erstatning. Han fremhævede især, at der allerede længe før sagens rejsning var udstykket 20 grunde, matr. nr. 14az m.fl., ligesom han omtalte den af landinspektør Almer Frederiksen under 3. december 1964 udarbejdede udstykningsplan omfattende 38 sommerhusgrunde, og bemærkede i denne forbindelse, at der ville have foreligget mulighed for en stor erstatning, såfremt sagen var blevet fremmet indenfor en kortere tid, end der nu var medgået.

Man drøftede herefter spørgsmålet om erstatningskravets størrelse; men da det var blevet konstateret, at nævnets arealberegninger ikke var i overensstemmelse med de beregninger, som fuldmægtig Dahlberg var i besiddelse af, blev dette spørgsmål udsat til senere endelig opgørelse.

Da det foreløbige erstatningskrav skønsmæssigt var opgjort til en størrelse på ca. 2 mill. kr., var der enighed om, at det ikke tjente noget formål at prøve yderligere forligsforhandlinger, idet nævnets tilbud lå i fjern afstand af kravet.

Efter at nævnet gennem dets tekniske medhjælper, landinspektør P. Boe, Thisted, havde fået udarbejdet en nøjagtig arealberegning over de gårdejer Kaj W. Schmidt tilhørende arealer, har fuldmægtig Dahlberg på sin klients vegne ved skrivelse af 29. juni 1972 nedlagt en endelig påstand om tillæggelse af en samlet

erstatning på ialt 2.059.260 kr.

Erstatningskravet fremkommer således:

Matr. nr. areal

2c	622500 ÷ vej og sø = 556540 m ²	á kr. 2,00 kr.	1.113.080,00
13e	66300	á kr. 2,00 kr.	132.600,00
9ob	36300 ÷ vej = 35315 m ²	á kr. 2,00 kr.	70.630,00
14ax	30200 ÷ vej = 26510 m ²	á kr. 5,00 kr.	132.550,00
14az	1660	á kr.10,00 kr.	16.600,00
14aæ	1610	á kr.10,00 kr.	16.100,00
14aø	1570	á kr.10,00 kr.	15.700,00
14ba	1530	á kr.10,00 kr.	15.300,00
14bb	1510	á kr.10,00 kr.	15.100,00
14bc	1430	á kr.10,00 kr.	14.300,00
14bd	1400	á kr.10,00 kr.	14.000,00
14be	1350	á kr.10,00 kr.	13.500,00
14bf	1310	á kr.10,00 kr.	13.100,00
14bg	1280	á kr.10,00 kr.	12.800,00
14bh	1240	á kr.10,00 kr.	12.400,00
14bi	1180	á kr.10,00 kr.	11.800,00
14bk	1140	á kr.10,00 kr.	11.400,00
14bl	1100	á kr.10,00 kr.	11.000,00
14bm	1070	á kr.10,00 kr.	10.700,00
14bn	1010	á kr.10,00 kr.	10.100,00
14bo	970	á kr.10,00 kr.	9.700,00
14bp	920	á kr.10,00 kr.	9.200,00
14bq	880	á kr.10,00 kr.	8.800,00
14br	840	á kr.10,00 kr.	<u>8.400,00</u>
			kr. 1.698.860,00

Umatrikulerede arealer:

2c	58930	á kr. 2,00 kr.	117.860,00
13e	47690	á kr. 2,00 kr.	95.380,00
14ax	33260	á kr. 2,00 kr.	66.520,00
9ob	9320	á kr. 2,00 kr.	<u>18.640,00</u>
			kr. 1.997.260,00

Tab vedrørende udleje af røloplagringsplads til

Kroghs stensiloer 7 år á kr. 6.000,00 kr. 42.000,00

Erstatning for mistet indtægt af græsudlejning

1963-72 kr. 5.000,00

Tillige med fremtidige indtægtstab vedrørende

samme kr. 15.000,00

kr. 2.059.260,00

Det bemærkes, at m² prisen på matr. nr. 2c, 13e og 90b er fastsat under hensyntagen til at del af arealerne falder ind under sø- og skovbyggelinier, samt sandflugtsfredet område, m² prisen kr. 2,00 er altså en gennemsnitspris.

Efter at der var tilsendt nævnets medlemmer en fotokopi af såvel arealberegningen som erstatningspåstanden for så vidt angår lodsejer nr. 2: direktør K. W. Schmidt, afholdt nævnet den 4. oktober 1972 et internt møde for at tage stilling, dels til spørgsmålet om sagens fremme, dels med henblik på tillæggelse af erstatning.

Efter gennemgang af sagen og påfølgende forhandling var der i nævnet enighed om, at der måtte gives rekvirenterne medhold i, at de områder, der er foreslået fredet, ialt ca. 122 ha, ikke alene af naturvidenskabelige grunde, men også ud fra rekreative formål må anses for fredningsværdige.

Under hensyn hertil og til at de heromhandlede arealer ligger som en enklave direkte i tilknytning til de såvel vest som syd herfor beliggende statsejede arealer, der er fredet ved frivillig deklaration 1. 11. juli 1955, vedtog nævnet eenstemmigt at tage påstanden om fredning i medfør af fredningslovens § 1 til følge.

Der pålægges de fredede arealer følgende fredningsservitut:

1.

Arealerne skal henligge i deres nuværende tilstand, og der må som følge heraf ikke foretages afgravning eller påfyldning, regulering af søbredden, ændring af vandstanden, dræning eller udgrøftning, ligesom udledning i søen af vand fra de omliggende ikke fredede arealer ingensinde må finde sted.

2.

Området må ikke opdyrkes eller beplantes, gøres til genstand for

tørveskrælning eller på anden måde udsættes for behandling, hvorved den vilde vegetation kan lide skade.

Arealer, der i øjeblikket er under kultur, må dyrkes som hidtil, og allerede tilplantede arealer må fortsat opretholdes som plantage. Selvsået trævækst skal kunne omhugges ved fredningsmyndighedernes foranstaltning, såfremt ejeren ikke selv ønsker at foretage hugsten.

Afgræsning af udyrkede arealer med får kan fremdeles finde sted, blot fårene som hidtil tøjres og holdes borte fra selve søen.

3.

Foranstående bestemmelser skal dog ikke være til hinder for, at der til enhver tid iværksættes de foranstaltninger, som af statens klitvæsen eller sandflugtskommissionen måtte findes påkrævede til sandflugtens bekæmpelse.

4.

Der må fremtidig ikke på arealerne foretages nogen form for bebyggelse, hverken midlertidig eller vedvarende, ligesom der ikke må opstilles boder, skure, master, transformatorstationer, campingvogne, telte eller lignende.

Som undtagelse fra ovennævnte bestemmelse er dog meddelt tilladelse til, at der i en periode af 5 år regnet fra den 1. august 1969 må etableres maksimalt 3 ralopladspladser og foretages fornødent vejanlæg hertil på de af gårdejer Kaj W. Schmidt tilhørende arealer. Tilladelsen meddeles under forudsætning af, at sandflugtskommissionen kan godkende, at de sandflugtsfredede arealer benyttes til formålet. Der må ikke anbringes sorteringsanlæg på ralpladserne, og arealernes tilstand skal fuldstændig reetableres, når tidsfristen udløber. Spørgsmålet om pladsernes placering over-

lades til forhandling mellem raloptagningsfirmaet og sandflugtsmyndighederne.

5.

Der pålægges ikke ved nærværende kendelse arealerne særlige bestemmelser om adgang for almenheden; men det forudsættes, at almenheden har adgang til samtlige arealer i det ved den til enhver tid gældende naturfredningslov hjemlede omfang.

6.

Påtaleret i henhold til servitutten tilkommer Fredningsnævnet for Viborg amts nordlige fredningskreds, Danmarks Naturfredningsforening og Fredningsplanudvalget for Viborg amt hver for sig eller i forening.

Hvad angår spørgsmålet om erstatning for fredningen er der i nævnet enighed om, at der bør tillægges lodsejer nr. 2, gårdejer Kaj Wøldike Schmidt, der er den eneste lodsejer, der har fremsat krav herom, erstatning for pålæggelsen af frednings-servitutten, idet nævnet har lagt vægt på, at fredningssagen for en del af denne lodsejers arealers vedkommende er begæret rejst inden 1. oktober 1969, hvorefter sagen i medfør af § 69, stk. 1, i den nugældende fredningslov, lov nr. 314 af 18. juni 1969, delvis skal behandles efter bestemmelserne i den tidligere lov om naturfredning, lovbekendtgørelse nr. 194 af 16. juni 1961, medens sagens udvidelse er begæret efter § 38 i lov nr. 314 af 18. juni 1969, efter at fredningsplanudvalget har meddelt afslag på lodsejerens anmodning om tilladelse til etablering af ralopladspladser m.m.

Lodsejeren, der har protesteret mod sagens fremme, har ved skrivelse af 29. juni 1972 nedlagt påstand om tillæggelse af en samlet erstatning på 2.059.260 kr. og har til begrundelse for

kravet i første række gjort gældende, at lodderne matr. nr. 14az til og med 14br i sin tid er udstykket med bebyggelse for øje, og dernæst henvist til en på hans foranledning i december 1964 udarbejdet udstykningsplan for hele området, ifølge hvilken der ville foreligge mulighed for udstykning af ialt 38 parceller, således at en bebyggelse af disse kunne ske landværts linien for sandflugtsfredningen, og i visse tilfælde alene forudsætte en dispensation fra søbyggelinien.

Fredningsnævnet har ikke kunnet godkende størrelsen af erstatningskravet, og det har vist sig umuligt at opnå noget forlig med lodsejeren herom.

Hvad angår lodsejerens anbringende om, at matr. nr. 14az til 14br i sin tid er udstykket med bebyggelse for øje fremgår det af oplysninger indhentet af nævnet, at disse matrikelnumre er udstykket ved landbrugsministeriets skrivelse af 3. marts 1933 som et led i et magelæg mellem staten, der dengang ejede arealerne, og en tidligere ejer af matr. nr. 2c m.fl. Lund og Bjerget byer, Niels Andersen. De ommeldte parceller udgjorde den nord-vestlige del af de dengang eksisterende matr. nr. 14g til og med 14æ, hvoraf staten selv beholdt de syd-vestligt beliggende lodder.

Nævnet kan herefter ikke godtage, at de ommeldte matrikelnumre er udstykket med bebyggelse for øje, idet de ommeldte lodder alene udgør en del af tidligere eksisterende matrikelnumre.

Med hensyn til den under 3. december 1964 udarbejdede udstykningsplan omfattende hovedparten af lodsejerens arealer, lægger nævnet vægt på, at de til udstykning foreslåede arealer af matr. nr. 2c Lund og Bjerget byer, ialt omfattende 29 parceller, er beliggende indenfor det område, for hvilket der under 12. december 1963 er rejst fredningssag, og hvorom der i medfør

af naturfredningslovens § 10 er sket bekendtgørelse den 20. januar 1964.

Nævnet er herefter enige om, at en sådan efterfølgende udstykningsplan i sin helhed ikke kan have nogen som helst indflydelse på spørgsmålet om erstatningens størrelse.

Ved fastsættelsen af erstatningsbeløbet finder nævnet, at der ikke alene må tages hensyn til den i 1967 bekendtgjorte, af Overfredningsnævnet godkendte fredningsplan for Tømmerby-Lild kommune, ifølge hvilken plan, der er udarbejdet i årene 1962/65, de heromhandlede arealer er påtænkt udlagt som fredet område med offentlig adgang; men nævnet finder tillige, at der især må tages hensyn til, at arealerne efter den i april 1972 af Hanstholm kommune i princippet godkendte byplanvedtægt for udbygningen af Lildstrand-området, hvilken vedtægt er resultatet af et af den daværende Tømmerby-Lild kommune siden engang i 1964 påbegyndt planlægningsarbejde, er udlagt i landzone og påregnet friholdt for bebyggelse.

Efter indgående drøftelser er der i nævnet herefter enighed om, at erstatning til lodsejer nr. 2 vil være at yde i henhold til følgende retningslinier:

- 1) For arealer, der i forvejen er undergivet sandflugtsfredning ydes der en erstatning på 200 kr. pr. ha.
- 2) For arealer, der er beliggende indenfor sø- og skovbyggelinier ydes der en erstatning på 500 kr. pr. ha.
- 3) For de arealers vedkommende, bortset fra vej- og søarealer, der ikke i forvejen er undergivet begrænsninger, ydes der en erstatning på 1.000 kr. pr. ha.
- 4) For vej- og søarealer ydes der ingen erstatning.

For så vidt angår lodsejerne nr. 3, 4, 7 og 8, med hvilke nævnet har opnået forlig, er der derhos i nævnet enighed om, at der meddeles disse lodsejere dispensation fra såvel sø-

som skovbyggelinie til bebyggelse af de dem tilhørende arealer, der er beliggende udenfor fredningsområdet, således at en bebyggelse af disse alene forudsætter tilladelse fra bygningsmyndighederne.

Udover den lodsejer nr. 2 tillagte erstatning er nævnet endelig enige om, at der bør afsættes et beløb, der fastsættes til 4.000 kr., til hel eller dels dækning af omkostningerne ved etablering af en rørledning m.v. af søens afløb fra stemmet på matr. nr. 4_h og til havet, således at arbejdet hermed forinden dets udførelse påbegyndes skal godkendes af fredningsplanudvalget for Viborg amt og at beløbet alene kommer til udbetaling, såfremt arbejdet gennemføres.

De af nævnet fastsatte erstatninger udredes herefter i henhold til nedenstående fortegnelse:

Matr. nr. m.v.	fredet areal ialt ha.	heraf tidl. undergivet sandflugts- fr. (S) skov- og søbyggel. (Sø) ha	erstatning pr. arealenhed ha.	samlet erstat- ning kr.
<u>Lb. nr. 1</u>				
Staten (klitdi- rektoratet)				
Matr. nr. 9 _i	26,7		erstatning	o
Lund og Bjerget byer			frafaldet	
<u>Lb. nr. 2</u>				
Direktør Kaj Wøl- dike Schmidt, Øster Bisholt pr. 8700 Horsens,				
transport	26,7			o

Matr. nr. m.v.	fredet areal ialt ha.	heraf tidl. undergivet fr. (S) skov- og søbyggel. (Sø) ha	erstatning pr. arealenhed ha.	samlet erstatning
				kr.
transport	26,7			o
Matr.nr. 2c, 9ob, matrikul.				
13e, 14ax, 14ay,	78,187o	S.39,266o	2oo pr. ha	7.853
14az, 14aæ, ^{14af} 14ba, umatrikul.				
14bb, 14bc, 14bd,	14.92oo			
14be, 14bf, 14bg, ialt				
14bh, 14bi, 14bk,	93,1o7o	Sø.22,856o	5oo pr. ha.	11.428
14bl, 14bm, 14bn,		Frit. areal		
14bo, 14bp, 14bq,		23,7645	1ooo pr. ha	23.764
14br Lund og Bjerget byer.		sø- og vej areal		
		7,22o5	o	<u>o</u>
			ialt	43.o45
<u>Lb. nr. 3</u>				
Fru Hanne Kokkin, Trontedammen 9, 295o Vedbæk,				
Matr. nr. 2ah	ca. o,5	Sø.ca.o,5	forlig	o
Lund og Bjerget byer				
<u>Lb. nr. 4</u>				
Fru Sofie Mejrup, Østervinge 3, 67oo Esbjerg, og fru Mary Tværgaard Godiksen, Lund pr. 7741 Frøstrup,				
Matr. nr. 4d	Lund ca. o,1	Sø.ca. o,1	forlig	
og Bjerget byer				
transport	12o,4o7			<u>o</u> 43.o45

Matr. nr. m.v.	fredet areal ialt ha.	heraf tidl. undergivet sandflugts- fr. (S) skov- og søbyggel. (Sø)	erstatning pr. arealenhed ha	samlet erstat- ning
	ha	ha	ha	kr.
transport	120,407			43.045

Lb. nr. 7

Fru Maren Kollerup,
Lildstrand pr.
7741 Frøstrup,

matr. nr. 4h,	ca.0,5	Sø.ca.0,5	forlig	o
Lund og Bjerget byer				

Lb. nr. 8

Civilingeniør J.
Birk Lauridsen,
Æblehegnet 3, Hør-
ret, 8320 Mårslet,
og
ingeniør Niels Krog,
Højen 5, 8220 Bra-
brand,

Matr. nr. 4i Lund og Bjerget byer	ca.1,1	Sø.ca.1,1	forlig	o
	<hr/>			
	122,007			<hr/> 43.045

Erstatning til rørlægning af afløb fra søens
østende - udbetaling sker til fredningsplan-
udvalget for Viborg amt

	<hr/> 4.000
ialt	47.045 kr.
	=====

Erstatningsbeløbene forrentes fra denne kendelses af-
sigelse at regne og indtil de kan hæves, med en årlig rente, som
er 1% højere end den af Danmarks Nationalbank fastsatte diskonto,
der er gældende på afsigelsesdagen.

Erstatningerne udredes med $\frac{3}{4}$ af statskassen og $\frac{1}{4}$ af
Viborg amtsfond.

Ingen af de ifølge tingbogen berettigede panthavere har rejst krav om andel i erstatningssummerne.

T h i b e s t e m m e s :

De foran ommeldte arealer fredes som fastlagt mod betaling af det ligeledes fastsatte erstatningsbeløb, der som anført udredes med $\frac{3}{4}$ af statskassen og $\frac{1}{4}$ af Viborg amtsfond.

Sagen sluttet.

Bech
fung.formand

H. Ovesen Nygaard

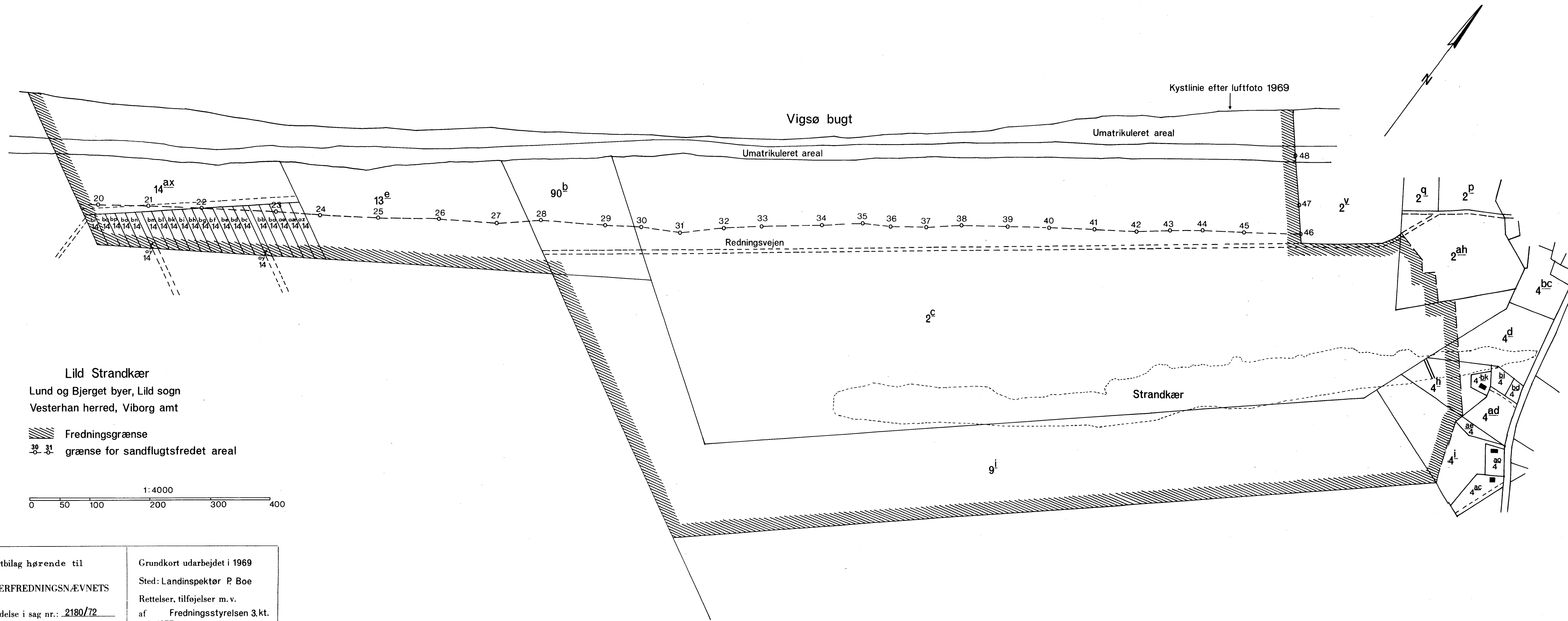
M. Svenningsen

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Vestervig, den 25. november 1972.

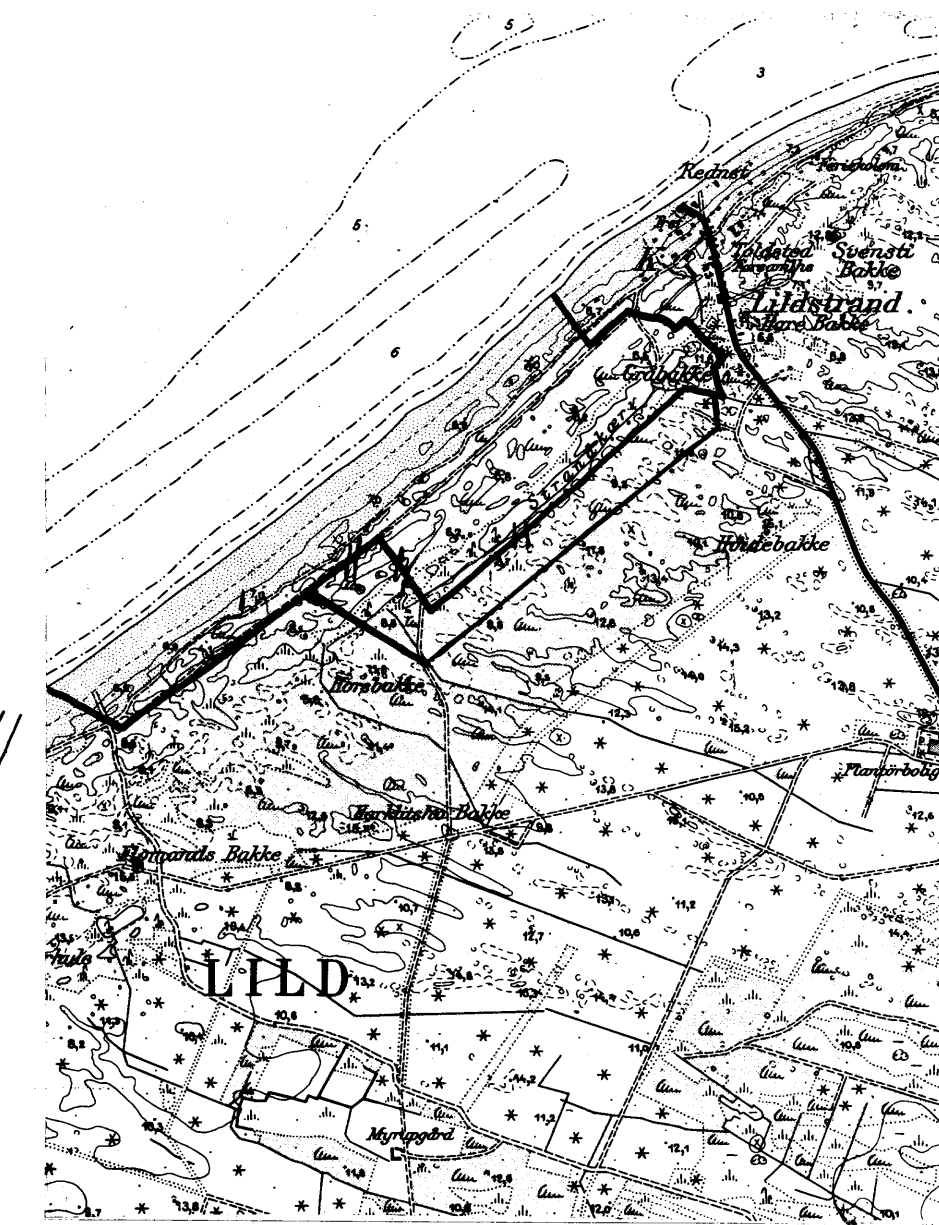
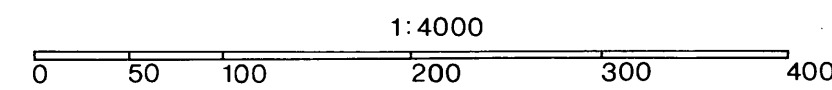
fung. formand

KORT >

Lild Strandkær
 Lund og Bjerget byer, Lild sogn
 Vesterhan herred, Viborg amt

Fredningsgrænse
 grænse for sandflugtsfredet areal

1:25000
 UDARBEJDET AF FREDNINGSSTYRELSEN
 TIL TJENSTLIG BRUG VED MILJÖMINISTERIET.
 SÆRTRYK MED GEODÆTISK INSTITUTS TILLADELSE (A.400/76).

Kortbilag hørende til	Grundkort udarbejdet i 1969
OVERFREDNINGSNÆVNETS	Sted: Landinspektør P. Boe
kendelse i sag nr.: 2180/72	Rettelser, tilføjelser m. v. af Fredningsstyrelsen 3.kt. Juli 1977

REG. NR. 05591.010

14 ^{aa} : 0.2 ha	14 ^{bd} : 0.1 ha	14 ^{bl} : 0.1 ha
14 ^{ab} : 0.2 ha	14 ^{be} : 0.1 ha	14 ^{bm} : 0.1 ha
14 ^{ac} : 0.2 ha	14 ^{bf} : 0.1 ha	14 ^{bn} : 0.1 ha
14 ^{ad} : 0.2 ha	14 ^{bg} : 0.1 ha	14 ^{bo} : 0.1 ha
14 ^{ae} : 0.2 ha	14 ^{bh} : 0.1 ha	14 ^{bp} : 0.1 ha
14 ^{af} : 0.2 ha	14 ^{bi} : 0.1 ha	14 ^{bq} : 0.1 ha
14 ^{ag} : 0.1 ha	14 ^{bj} : 0.1 ha	14 ^{br} : 0.1 ha

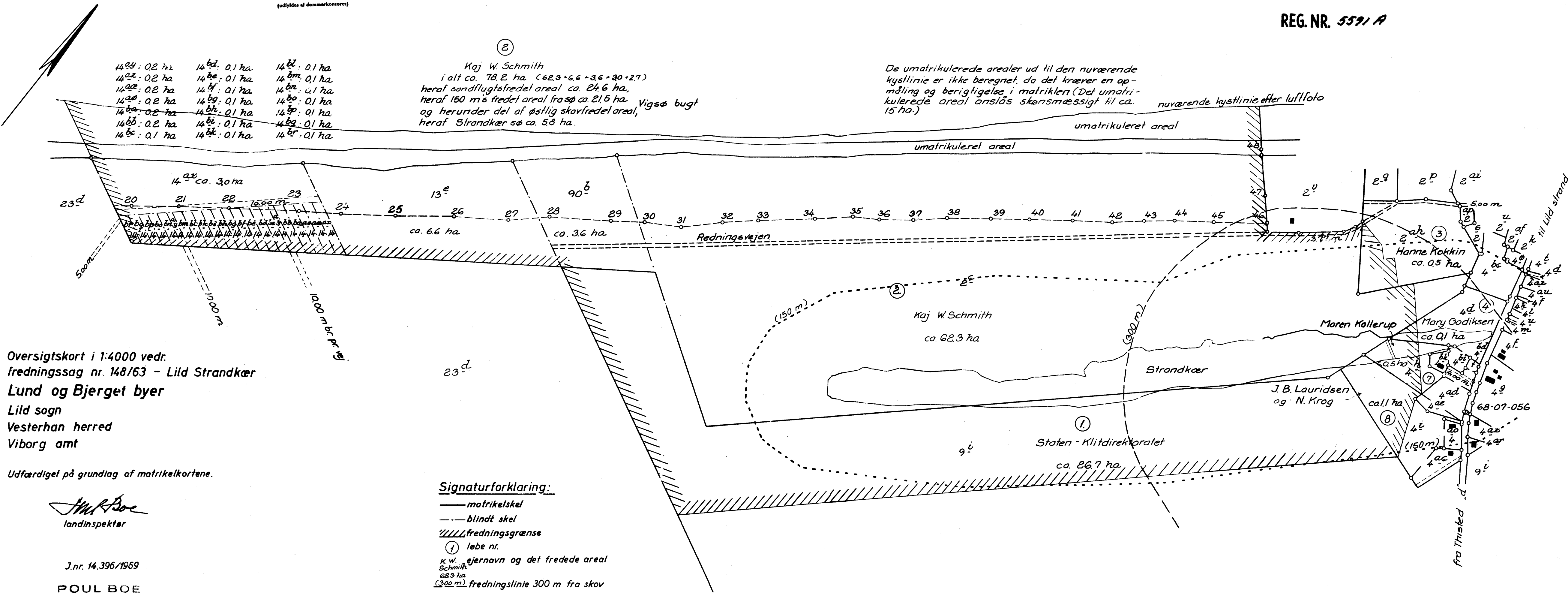
2
Kaj W. Schmith
i alt ca. 78.2 ha (62.3+6.6+3.6+30+2.7)
heraf sandflugtsfredet areal ca. 24.6 ha,
heraf 150 m's fredet areal fra sø ca. 21.5 ha
og herunder del af østlig skovfredet areal,
heraf Strandkær sø ca. 5.8 ha.

De umatrikulerede arealer ud til den nuværende
kystlinie er ikke beregnet, da det kræver en op-
måling og berigtigelse i matriklen (Det umatri-
kulerede areal anslås størrelsesmæssigt til ca.
15 ha.)

nuværende kystlinie efter luftfoto

umatrikuleret areal

umatrikuleret areal

Oversigtskort i 1:4000 vedr.
fredningssag nr. 148/63 - Lild Strandkær
Lund og Bjerget byer
Lild sogn
Vesterhan herred
Viborg amt

Udfærdiget på grundlag af matrikelkortene.

Poul Boe
landinspektør

J.nr. 14.396/1969

POUL BOE
LANDINSPEKTØR
THISTED, tlf. 205, 206 og 453

Signaturforklaring:

— matrikelskel
- - - blindt skel

////// fredningsgrænse

① løbe nr.

K.W. ejernavn og det fredede areal

Schmith

62.3 ha

(300 m) fredningslinje 300 m fra skov

(150 m) fredningslinje 150 m fra sø

20-21 grænse for sandflugtsfredet areal

At denne kort-genpart er nøjagtig genpart af det originale kort vedrørende ejendommen(e)
m.nr. nr. Del af Lund og Bjerget, d. 22. sept. 1972.
attesteres herved. Thisted, d. 22. sept. 1972.
Vesterhan herred, Viborg amt.

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 05591.01

Dispensationer i perioden: 03-10-1990 - 15-10-2004

Udskrift
af
forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet
for Viborg amts nordlige fredningskreds.

Den 3. oktober 1990 afholdt fredningsnævnet for Viborg amts nordlige fredningskreds møde på dommerkontoret i Nykøbing Mors.

Mødt var formanden, dommer Knud S. Lund, Nykøbing Mors.

Der foretoges:

Sag nr. F 95/90

Ansøgning om dispensation til oprensning af Lild Strandkær i henhold til Overfredningsnævnets kendelse af 12. august 1977 om fredning af arealer ved Lild Strandkær i Hanstholm kommune.

Der fremlagdes:

1. Skrivelse af 1. oktober 1990 fra Viborg amtskommune.

Efter en drøftelse den 2. oktober 1990 på dommerkontoret med det amtsrådsvalgte medlem Erik Saugbjerg, Skive, og en telefonisk drøftelse den 3. oktober 1990 med det kommunalvalgte medlem Inge-Lise Søgaard, Frøstrup, meddelte fredningsnævnet tilladelse i henhold til naturfredningslovens § 34 til den ansøgte oprensning af Lild Strandkær.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dato.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Sekretariatet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af bl.a. den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, og forskellige myndigheder.

Miljøministeriet, J.nr. SN 1213/13-0006

11 OKT. 1990

Akt. nr. 1

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage i-
værksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af o-
verfredningsnævnet.

Sagen sluttet.

Mødet hævet.

f. Knud S. Lund.

Knud S. Lund
sk.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Fredningsnævnet for Viborg amts
nordlige fredningskreds, den 04. OKT. 1990

E. Jensen

Vib. AR. 8-70-52-2-765-1-90.

Modt. 5 OKT. 1990

Viborg Amtskommune

TEKNISK FORVALTNING

Fotokopi

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
- 9 SEP. 1990

REG. NR. 0.559/010

Robert Gregersen
Spangbjergvej 34
7700 Thisted

Journal nr. 8-70-52-2-765-1-90
ht32
Sagsbehandler Jes Philipsen Schmidt
Naturforvaltningskontoret

Mary Tværgård Godiksen
Lund
7741 Frøstrup

Viborg, den 08 OKT. 1990

Oprensning af den nordøstlige del af Lild Strandkær som et plejeprojekt (matr.nr.'e 4 h og 4 d Lund og Bjerget byer, Lild), Hanstholm kommune.

./.. Hermed fremsendes kopi af udskrift af forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet for Viborg amts nordlige fredningskreds af 3. 10. 1990 vedr. dispensation til oprensning af Lild Strandkær i henhold til Overfredningsnævnskendelse af 12. 8. 1990, jfr. skrivelse herfra af 4. 10. 1990.

Kopi af denne skrivelse er dags dato sendt til:

- Hanstholm kommune, Kommunekontoret, Bådsgårdsvej 2, 7730 Hanstholm.
- Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K.
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Holger Søndergård, Hanstholmvej 222, 7700 Thisted.
- Skov- og Naturstyrelsen, Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm

Med venlig hilsen

Jes Philipsen Schmidt

Henny Henny Laurson

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 1213/13-0006
Akt. nr.

Bil. 1

1

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
31 JAN. 2001

Udskrift
af
forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet
for Viborg amt

Den 25. januar 2001 holdt Fredningsnævnet for Viborg amt møde på dommerkontoret i Thisted.

Mødt var formanden, dommer Knud S. Lund, Thisted.

Der foretoges:

Sag nr. VaF 45/2000

Ansøgning om tilladelse til ridning på de fredede arealer i Madsbøl og Lild klitplantager omfattet af O.F.N.K. af 12.08.63, O.F.N.K. af 12.08.77. og F.N. deklaration af 11.07.55.

Der fremlagdes:

1. Skrivelse af 12.12.2000 fra Viborg amt, Miljø og Teknik, med bilag.
2. Skrivelse af 21.12.2000 fra Viborg amt, Miljø og Teknik.

Efter en telefonisk drøftelse med det amtsrådsvalgte medlem Harry Hjaltelin, Thisted, og det kommunalvalgte medlem Per Skovmose, Hanstholm, meddelte fredningsnævnet tilladelse til adgang for ridende indenfor de fredede arealer i Madsbøl og Lild klitplantager, som beskrevet i Skov- og Naturstyrelsens brev af 12.12.2000, i en 3-årig forsøgsperiode at regne fra klagefristens udløb.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens kapitel 12 indbringes for Naturklagenævnet af blandt andet den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, og forskellige myndigheder.

Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Viborg amt, Skovgade 30, 7700 Thisted, der sørger for videresendelse af klagen til Naturklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

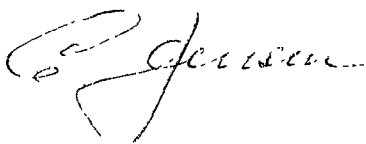
En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Naturklagenævnet.

Sagen sluttet.
Mødet hævet.

Knud S. Lund,
fmd.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Fredningsnævnet for Viborg amt, den

30 JAN. 2001

Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 2001-1211/13-0001
Akt. nr.

2

SCANNET

Udskrift
af
forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet
for Viborg amt

LWS

Den 2. august 2004 holdt Fredningsnævnet for Viborg amt møde på dommerkontoret i Thisted.

Mødt var formanden, dommer Knud S. Lund, Thisted.

Der foretoges:

Sag nr. VaF 36/2003

**Ansøgning om tilladelse til foretagelse af naturpleje af arealerne omkring Lild Strandkær
omfattet af fredningen af arealerne ved Lild Strandkær.**

Der fremlagdes:

1. Brev af 19.9.2003 fra Skov- og Naturstyrelsen, Miljøministeriet.
2. Brev af 28.11.2003 fra Viborg amt, Miljø og Teknik, med bilag.
3. Udtalelse af 17.12.2003 fra Viborg amt, Miljø og Teknik.
4. Brev af 27.4.2004 fra Skov- og Naturstyrelsen, Miljøministeriet.

Efter en telefonisk drøftelse med det amtsrådsvalgte medlem Anton Kirk Toft, Redsted, og det kommunalrådsvalgte medlem René Jensen, Frøstrup, vedtog fredningsnævnet herefter at godkende, at der foretages afgræsning med kreaturer ved og i Lild Strandkær.

Det tillades kun, at afgræsningen ud i køret finder sted i kortere perioder ad gangen, maksimalt 14 dage ad gangen, medens kreaturerne resten af tiden skal være hegnet væk fra vandfladen.

Der henvises herved i det hele til Viborg Amts skrivelse af 17. december 2003, som Skovdistriktet tidligere har modtaget et eksemplar af.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens kapitel 12 indbringes for Naturklagenævnet af blandt andet den, der har begæret Fredningsnævnets afgørelse, og forskellige myndigheder.

Klage indgives skriftligt, med angivelse af vores sagsnummer, til Fredningsnævnet for Viborg amt, Skovgade 30, 7700 Thisted, der sørger for videresendelse af klagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Naturklagenævnet.

Sagen sluttet.

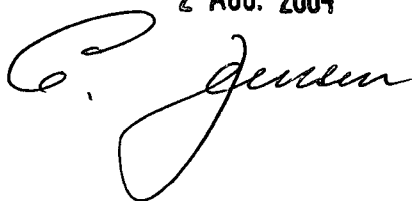
Mødet hævet.

Knud S. Lund,

fmd.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Fredningsnævnet for Viborg amt, den

- 2 AUG. 2004

SCANNET

REG. NR. 5591.01
Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
20 OKT. 2004

Udskrift
af
forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet
for Viborg amt

LCS

Den 15.10.2004 holdt Fredningsnævnet for Viborg amt møde på nedennævnte ejendom.

Mødt var formanden, dommer Knud S. Lund, Thisted, og medlemmerne, det amtsrådsvalgte medlem Anton Kirk Toft, Redsted, og det kommunalbestyrelsesvalgte medlem René Jensen, Frøstrup.

Der foretoges:

Sag nr. VaF 50/2004

Ansøgning om tilladelse til opførelse af sommerhus på matr. nr. 2 az Lund by, Lild, omfattet af fredning af arealer ved Lild Strandkær.

Der fremlagdes:

1. Brev af 7.10.2004 fra Jens Saxager, Skovbakker, med bilag.

For Viborg amt mødte Ebbe Vang-Pedersen.

For Hanstholm kommune mødte Alice Mandø.

Lodsejerne Ellen M. Nyekær og Jens Saxager var mødt med arkitekt Jacob Blegvad.

Der foretoges besigtigelse, hvorunder man drøftede den nærmere placering af fredningsgrænsen.

Det konstateredes, at den gennemførte udstykning netop er udformet således, at der uden overskridelse af fredningsgrænsen er en byggegrund af størrelse svarende til størrelsen af naboparcellerne.

Nævnet konstaterede herefter, at der ikke er behov for at placere dele af byggeriet inde i det fredede område og meddelte derfor afslag på dispensation til at placere nogen del af bygningen inde i det fredede område.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens kapitel 12 indbringes for Naturklagenævnet af blandt andet den, der har begæret Fredningsnævnets afgørelse, og forskellige myndigheder.

Klage indgives skriftligt, med angivelse af vores sagsnummer, til Fredningsnævnet for Viborg amt, Skovgade 30, 7700 Thisted, der sørger for videresendelse af klagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af

2007-1211/13-0001
83

klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Naturklagenævnet.

Sagen sluttet.

Mødet hævet.

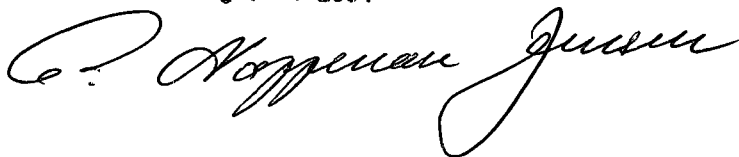

Knud S. Lund,

fmd.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Fredningsnævnet for Viborg amt, den

18 OKT. 2004

Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlig del,

Badehusvej 17, 9000 Aalborg,

telefon 9968 8461

mail:nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Thisted Kommune

Den 28. april 2020

FN-NJN-56-2019: Oprensning af sø ved Lild Strandkær.

Fredningsnævnet har den 14. oktober 2019 fra Thisted Kommune modtaget en ansøgning om tilladelse til at foretage oprensning af en sø og foretage naturgenopretning af den indre, privatejede del af Lild Strandkær på matr.nr. 4ep, 4eq, 4er og 4eu Lund By, Lild, beliggende ved Lildstrand. Ejendommene ejes af henholdsvis Ulla Byriel, Gråbakkevej 1, Bente Gravesen, Gråbakkevej 3, Niels Kollerup Christensen, Gråbakkevej 5, og Else Dam, Sandnæshagevej 25, alle Lildstrand, 7741 Frøstrup. Ansøgningen er indgivet på vegne Hawboernes Forening.

Fredningsnævnet har i lyset af Covid-19 situationen valgt at behandle sagen på skriftligt grundlag.

Fredningsnævnet har besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen fremgår neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Arealerne er omfattet Overfredningsnævnets kendelse af 12. august 1977 om fredning af arealer ved Lild Strandkær i Hanstholm Kommune. Det fremgår bl.a. af kendelsens bestemmelser følgende:

”...

Arealer skal henligge i deres nuværende tilstand, og der må som følge heraf ikke foretages opgravning eller påfyldning, regulering af søbredden, dræning eller udgrøftning, ligesom udledning i søen af vand fra de omliggende ikke fredede arealer ingensinde må finde sted.

...”

I en projektbeskrivelse af 14. oktober 2019 er det om baggrunden for ønsket om oprensning af søen anført,

”...

at det indre Lild Strandkær i de seneste år groet hastigt til med tagrør og anden begroning, og at grusbunden er dækket af ca. 50-100 cm slam fra rådne plantedele. Via dæmning gennemstrømmes indre Strandkær af vand, som modtages af ydre Strandkær, og indre Strandkær afvander Lildstrand-området via grøft mod havet. Lild Strandkær ønskes bevaret af følgende årsager:

Strandkæret er hjemsted for et rigt fugle- og dyreliv og for interessant flora, eksempelvis lobelie i ydre Strandkær samt ynglested for padder(strandtusser), opholdssted for svaner, traner og rovfugle. Og masser af vildt benytter kæret som vandingssted.

Af hensyn til de landskabelige og stedbundne oplevelsesværdier, der knytter sig til områdets landskabsstrukturer, geologi, natur og kulturhistorie. Lild Strandkær er en del af klithedelandskabets visuelle kvalitet og bidrager markant til en oplevelsesrig og varieret naturoplevelse i et storslået landskab.

Lild Strandkær er bynær naturoplevelse og har stor herlighedsværdi og rekreativ for området. Er især populært blandt vandrere, børnefamilier, ornitologer, botanikere, lystfiskere, bærplukkere.

Lild Strandkær udgør en vigtig del af fiskerlejet Lildstrands historie – og udgør et væsentligt indslag i den historieformidling, som pågår i samarbejde med Museum Thy.

..”

Søen kaldet indre Lild Strandkær, der ønskes oprenset, er knyttet til en stor lobeliesø, der ligger syd for indre Lild Strandkær. Vandet fra indre Lild Strandkær løber videre mod havet via en grøft med et stem ved den nordlige del af søen. Der er en forbindelse mellem de 2 søer i form af et cementrør, som midlertidigt vil blive afbrudt. Efter afbrydelsen vil vandet fra indre Lild Strandkær blive pumpet fra søen til grøften. Derefter fjernes plantematerialet og slammet med en gravemaskine indtil grusbund afdækkes. Det opgravede materiale køres ud til matr.nr. 4eu Lund By, Lild, hvor det tørres ud, inden det køres væk og anvendes som gødning på landbrugsjord. Udførende entreprenør vil udlægge køreplader inden opstart.

Hvis der opnås tilladelse til oprensning, vil begroning af søbredden med pil, tagrør mv. blive søgt holdt i ave af de private ejere af arealerne, bl.a. i forbindelse med den årlige fælles arbejdsdag, som Hawboernes Forening arrangerer.

Thisted Kommune har i en mail af 18. oktober 2019 oplyst, at søen er beliggende nord for Natura 2000 område nr. 185, som bl.a. er udpeget på baggrund af en væsentlig tilstedeværelse af følgende naturtyper: lobeliesø og klitnaturtyperne grå/grøn klit, klithede og klitlavning.

Thisted Kommune har besigtiget arealerne og har konstateret, at der i projektsøen ikke fandtes tvepibet lobelie i projektsøen. Den sydlige del af projektsøen er meget tilgroet med bl.a. dyndpadderok og næbstar, og søen begynder at udvikle sig til en mose. I forbindelse med projektet vil der ske en midlertidig hævnning af vandstanden i lobeliesøen, da vandet ikke kan komme ud i projektsøen. Vandet kan i den periode oversvømme både klitheden og grå/grøn klit, men kun i en kort periode på ca. en uge. Det er kommunens vurdering, at projektet udelukkende vil have en midlertidig neutral påvirkning på naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Thisted Kommune har endvidere i relation til bilag IV arter, jf. habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1, nr. 1 og nr. 2, udtalt, at det ansøgte vurderes at have en positiv påvirkning på spidssnudet frø, stor vandsalamander og strandtudse. Det vurderes således, at projektet ikke væsentligt vil påvirke bilag IV arter eller naturtyper, hvortil bilag IV-arterne er tilknyttet.

Fredningsnævnets behandling af sagen.

I sagens behandling har deltaget formanden, dommer Niels Bjerre, det ministerielt udpegede medlem Tage Leegaard og det kommunalt udpegede medlem Esben Oddershede.

Danmarks Naturfredningsforening, Thy afdelingen, har i en mail af 24. april 2020 anbefalet, at det naturforbedrende projekt gennemføres.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Lild Strandkær betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Under hensyn til de foreliggende oplysninger, herunder Thisted Kommunes vurdering, hvorefter det ansøgte har en positiv påvirkning af spidssnudet frø, stor vandsalamander og strandtudse, kan fredningsnævnet meddele dispensation til det ansøgte projekt vedrørende oprensning af søen.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Med venlig hilsen

Niels Bjerre

Denne afgørelse sendes til:

1. Tage Leegaard
2. Esben Oddershede
3. Miljøstyrelsen, København
4. Thisted Kommune, att. Maria Bartolome Criado
5. Danmarks Naturfredningsforening, København
6. Danmarks Naturfredningsforening v/ Ib Nord Nielsen
7. Dansk Ornitologisk Forening, København
8. Dansk Ornitologisk Forening v/ Poul Hald Mortensen
9. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund
10. Friluftsrådet, centralt
11. Friluftsrådet, kreds nordvest
12. Ulla Byrial
13. Bente Gravesen Thomassen
14. Niels Kollerup Christensen
15. Else Dam

Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlig del,
Badehusvej 17, 9000 Aalborg,
telefon 9968 8461
mail:nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Thisted Kommune

Den 14. juli 2020

FN-NJN-37-2020: Afgræsning af vandfladen ved Lild Strandkær.

Fredningsnævnet har den 18. maj 2020 fra Naturstyrelsen Thy modtaget ansøgning om tilladelse til nedtagning af hegn og vedvarende naturpleje med græsning på matr.nr. 2bl og 9ac Lund By, Lild, der ejes af Naturstyrelsen.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen fremgår nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Arealerne er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 12. august 1977 om fredning af arealer ved Lild Strandkær, der er en tilstandsfredning med bestemmelse om, at afgræsning med får kan finde sted, såfremt de blev holdt i tøjr eller inden for et hegn og derved blev holdt væk fra søen. Det er i kendelsen en forudsætning om, at offentligheden har adgang til samtlige arealer.

Fredningsnævnet har den 2. august 2004 givet dispensation til afgræsning ved kreaturer ved og i Lild Strandkær, i kortere perioder ad gangen, maksimalt 14 dage ad gangen, mens kreaturerne resten af tiden skal være hegnet væk fra arealerne. Dette vilkår er de seneste år ikke blevet overholdt, hvorfor der har været en tidsmæssig jævn fordelt græsning på tagrør og anden vegetation i selve kæret.

Formålet med afgræsning er og har været at skabe bedre leveforhold for padder, hvortil kommer, at Lild Strandkær er en lobeliesø med forekomster af Tvepibet Lobelie, der kræver bar sandbund for fortsat at kunne vokse i søen. Den bare sandbund trues af tagrør og kogleaks, som holdes nede ved afgræsningen. Det oplyses yderligere, at tagrør er mest attraktiv føde for kreaturer, når planten står med friske skud. Ved at give kreaturerne adgang til at spise disse skud gennem hele afgræsningsperioden vil man sikre, at kreaturerne græsning ikke påbegyndes for sent i forhold til plantens attraktionsværdi.

Det fremgår af det fremsendte materiale, at hegningen efter i en periode at have været nedtaget i 2017 blev genopsat med den følge, at optimal afgræsning hindres.

Naturstyrelsen har oplyst, at arealet er beliggende i Natura 2000-område N43 Lild Strandkær. Området er specielt udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse af følgende naturtyper: lobeliesø og klitnaturtyperne grå/grøn klit, klithede og klitlavning. Lobeliesøen vil uden afgræsning gro til i tagrør og Tvepibet Lobelie vil forsvinde.

Fredningsnævnet har den 28. april 2020 meddelt dispensation til oprensning af sø ved Lild Strandkær (FN-NJN-56/2020)

Dansk Ornitologisk Forening har i mail af 26. juni 2020 anført, at man ikke har bemærkninger til det ansøgte.

Fredningsnævnet behandling af sagen.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 1. juli 2020. I mødet deltog fredningsnævnet ved formanden, dommer Niels Bjerre, det ministerielt udpegede medlem Tage Leegaard og det kommunalt udpegede medlem Esben Oddershede. For Naturstyrelsen mødte Cornelia Maj Christensen. For Thisted Kommune mødte Anja Sørensen. For Danmarks Naturfredningsforening mødte Ib Nord Nielsen.

Danmarks Naturfredningsforening og Thisted Kommune havde ingen indvendinger imod det ansøgte.

Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund blev telefonisk kontaktet. Dansk Botanisk Forening kunne støtte projektet.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredning af arealer ved Lild Strandkær betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for.

Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3, kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet kan på baggrund af de foreliggende oplysninger meddele dispensation til det ansøgte projekt, idet det lægges til grund, at en nedtagning af hegnet og tilladelse til vedvarende naturpleje ved afgræsning vil tilgodese tilstedeværelsen af Tvepibet Lobilie.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,

- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

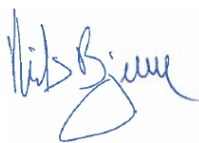
Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Med venlig hilsen

Niels Bjerre

Denne afgørelse sendes til:

1. Tage Leegaard,
2. Esben Oddershede,
3. Miljøstyrelsen,
4. Naturstyrelsen Thy, NST-41515-00025,
5. Thisted Kommune, att. Anja Sørensen,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening, Thy,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening, Thy,
10. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund,
11. Friluftsrådet, centralt,
12. Friluftsrådet, kreds Nordvest,